Geneza - Comentarii W. McDonald

„La început Dumnezeu..." Aceste prime trei cuvinte ale Bibliei constituie temelia credinţei. Crede aceste trei cuvinte şi vei crede şi ceea ce urmează în Biblie. Geneza oferă singura relatare competentă a creaţiei, care are sens pentru oamenii din toate timpurile, sensuri cu adevărat inepuizabile. Relatarea divină afirmă existenţa lui Dumnezeu, nu încearcă să o dovedească. Biblia îi numeşte într-un anumit fel pe cei ce se decid să nege faptul existenţei lui Dumnezeu. Le spune nebuni (Psalmul l4:1 şi 53:1). După cum Biblia începe cu Dumnezeu, tot aşa El trebuie să fie primul şi în vieţile noastre.

Una dintre cele câteva interpretări conservatoare ale relatării Genezei despre creaţie, ipoteza creaţie-reconstrucţie, spune că între versetele 1 şi 2 s-a petrecut o mare catastrofă, (alţii pun catastrofa înaintea versetului 1 şi-l văd ca pe o afirmaţie rezumată) poate căderea lui Satan (vezi Ezechiel 28:11-19). Aceasta a făcut ca tot ceea ce Dumnezeu crease la origine perfect să devină pustiu şi gol (tohu wabohu). De vreme ce Dumnezeu nu crease pământul pustiu şi gol (vezi Isaia 45:18), numai un cataclism puternic ar fi putut explica condiţiile haotice din versetul 2. Adepţii acestui punct de vedere scot în evidenţă că, de fapt, cuvântul tradus prin ,,era" (hayetha) putea fi tradus şi prin: „devenise" (în orice caz, verbul ebraic hayah este de obicei urmat de prepoziţia le când înseamnă „devine", dar nu este cazul aici). Deci, pământul „devenise pustiu şi gol".

Duhul lui Dumnezeu Se mişca pe deasupra apelor, în pregătirea marelui act creator şi de reconstrucţie care avea să urmeze. Versetele următoare descriu cele şase zile ale creaţiei şi reconstrucţiei care au pregătit pământul pentru a putea fi locuit de oameni.

În prima zi Dumnezeu a poruncit ca lumina să strălucească în întuneric şi a separat Lumina de întuneric ca două cicluri distincte. Acest act nu trebuie confundat cu crearea soarelui, lunii şi a stelelor în a patra zi. În 2Corinteni 4:6 apostolul Pavel face o paralelă între separarea iniţială a luminii de întuneric şi convertirea păcătosului.

Anterior zilei a doua, se pare că pământul era complet înconjurat de un strat de apă, probabil sub forma vaporilor denşi.

În ziua a doua Dumnezeu a despărţit acest strat, în partea ce acoperea parţial pământul şi partea ce forma parţial norii, între cele două părţi aflându-se straturile atmosferice (firmament sau întindere).

Dumnezeu a numit întinderea Cer - adică, întinderea spaţiului aflat imediat deasupra pământului (nu spaţiul stelar, nici al treilea cer, unde locuieşte Dumnezeu). Versetul 20 clarifică faptul că este vorba de atmosfera în care zboară păsările.

Apoi, Dumnezeu a poruncit uscatului să iasă din apele care acopereau planeta. Astfel s-au născut uscatul şi mările.

De asemenea, în a treia zi. El a poruncit vegetaţiei şi arborilor de tot felul să răsară din pământ.

De abia în a patra zi. Dumnezeu a aşezat pe cer soarele, luna şi stelele ca luminători şi ca modalitate de stabilire a unui calendar.

A cincea zi a fost martora umplerii mărilor cu peşti şi a pământului cu păsări şi insecte. Cuvântul tradus prin „păsări" înseamnă „zburătoare" şi include lilieci şi, probabil, insecte zburătoare.

În a şasea zi Dumnezeu a creai pentru prima oară animale şi reptile. Legea reproducerii este stipulată prin repetarea cuvintelor „după felul lor". Există variaţii semnificative în „tipurile" vieţii biologice, dar nu există schimbare a tipului unei vieţuitoare în altui.

Coroana creaţiei lui Dumnezeu a fost aducerea pe lume a omului, după chipul şi asemănarea Lui. Aceasta înseamnă ca omul a fost aşezat pe pământ ca reprezentant al lui Dumnezeu şi că îi seamănă lui Dumnezeu în anumite privinţe. Aşa cum Dumnezeu este Trinitate (Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt), tot aşa şi omul este o fiinţă tripartită (spirit, suflet şi trup).

Ca şi Dumnezeu, omul posedă intelect, o natură morală, capacitatea de a comunica cu semenii lui şi o natură emoţională care depăşeşte instinctul. Nici vorbă de asemănare fizică aici. în contrast cu animalele, omul este un închinător, comunică prin sunete articulate şi mai este şi creator.

Versetul 26 prevede existenţa Sfintei Treimi, făcând o aluzie la ea: Apoi Dumnezeu (Elohim, plural) a zis (verb la singular în ebraică): „Să facem (plural) om după chipul nostru..."

Biblia descrie originea sexelor ca act creator al lui Dumnezeu. Evoluţia n-a fost niciodată în stare să explice cum au apărut sexele. Oamenilor li s-a poruncit: „Creşteţi şi înmulţiţi-vă."

Dumnezeu i-a dat omului mandatul de a supune creaţia şi de a o stăpâni - de a folosi, dar nu de a abuza de ea. Crizele moderne ale mediului înconjurător terestru se datorează lăcomiei, egoismului şi neglijenţei omului.

Reiese clar din aceste versete că animalele au fost la început erbivore şi că omul era vegetarian. Acest lucru s-a schimbat însă după Potop (vezi 9:1-7).

Au fost cele şase zile ale creaţiei efectiv zile de 24 de ore, sau au fost ere geologice? Sau au fost ele zile de „viziune dramatică" în timpul cărora relatarea creaţiei i-a fost revelată lui Moise? Nici o dovada ştiinţifică n-a putut să infirme faptul că au fost literalmente zile solare. Expresia „seară şi dimineaţă" indica zile de 24 de ore. În oricare altă parte din Vechiul Testament aceste cuvinte înseamnă zile normale. Adam a trăit pe parcursul zilei a şaptea şi a murit în al 930-lea an al vieţii sale, deci a şaptea zi nu putea fi o eră geologică. Ori de câte ori se foloseşte cuvântul „zi" asociat cu un număr în Vechiul Testament (de ex. „prima zi" etc.) ea înseamnă o zi în sens literal. Când Dumnezeu a poruncit poporului Israel să se odihnească în ziua Sabatului, S-a bazat pe faptul că El însuşi S-a odihnit în a şaptea zi, după şase zile de muncă (Exod 20:8-11). Interpretarea consecventă cere aici acelaşi înţeles al cuvântului „zi".

Totuşi, există o dificultate în faptul că ziua solară, aşa cum o ştim cu toţii, se pare că nu începuse decât din a patra zi (versetele 14-19).

Din punct de vedere biblic, crearea cerurilor şi a pământului este ne-datată. Tot aşa şi crearea omului. În orice caz, se dau genealogiile şi, chiar admiţând unele goluri în cadrul acestora, omul nu ar li putut exista pe pământ de milioane de ani, cum susţin evoluţioniştii.

Înţelegem din Ioan 1:1,14;Coloseni 1:16 şi Evrei 1:2 că Domnul Isus a fost Agentul activ în creaţie. Pentru minunile inepuizabile ale creaţiei Sale, El este vrednic de închinare veşnică.

La sfârşitul celor şase zile ale creaţiei Dumnezeu a văzut tot ceea ce făcuse şi toate erau foarte bune.

Dumnezeu S-a odihnit din activitatea Lui creatoare în a şaptea zi. Aceasta nu este odihna gustată de cel obosii, ci repausul satisfacţiei încheierii unei sarcini bine îndeplinite. Deşi Dumnezeu nu i-a poruncit omului să respecte Sabatul acum. El l-a învăţat principiul unei zile de odihnă din şapte.

Numele DOMNUL Dumnezeu (Iehova Elohim) apare pentru prima oară în versetul 4, dar numai după crearea omului (1:27). Sub numele de Elohim, Dumnezeu este Creatorul. Sub numele de Iehova, El este în relaţie de legământ cu omul. Nereuşind să vadă acest lucru, unii critici ai Bibliei au conchis că aceste nume diferite atribuite lui Dumnezeu nu se pot explica decât prin existenţa mai multor autori.

Aceasta este istoria (versetul 4) se referă la începuturile descrise în capitolul 1. Versetul 5, care spune: „nu era pe pământ nici un copăcel şi nici o iarbă nu încolţea încă", descrie condiţiile de pe pământ din versetul 1:10, când a apărut uscatul, dar înainte ca vegetaţia să apară. Pământul era udat de un abur, nu de ploaie.

Acum ni se oferă o relatare mai completă a creerii omului. Dumnezeu i-a plămădit trupul din ţărâna pământului, dar numai implantarea suflării lui Dumnezeu l-a făcut o fiinţă vie. Adam („roşu" sau „ţărână") a fost numit după pământul roşu din care a fost modelat.

Grădina pe care Dumnezeu a sădit-o în Eden era înspre est, adică estul Palestinei, punctul de referinţă pentru toate direcţiile în Biblie. Era situată în regiunea Mesopotamiei, lângă fluviile Hidechel (Tigru) şi Eufrat. Pomul cunoştinţei binelui şi răului a prilejuit punerea la încercare a ascultării omului. Singurul motiv pentru care era greşit să mănânce din acest fruct era faptul că Dumnezeu spusese aşa. Sub diverse forme acest fruct se află şi astăzi printre noi.

Pedeapsa pentru nerespectarea acestei porunci a fost moartea (versetul17) moartea spirituală, instantanee şi moartea fizică, progresivă. În procesul denumirii animalelor şi păsărilor, Adam trebuie să fi observat că acestea sunt femele şi masculi. Fiecare avea un partener similar lui însuşi şi totuşi diferit. Aceasta l-a pregătit pe Adam pentru un ajutor asemănător cu el însuşi. Mireasa lui a fost întocmită din coasta lui, pe când Adam dormea. Tot aşa, din coasta lui Cristos a fost luată Mireasa Lui şi pusă la adăpost pe când El îşi vărsa sângele într-o agonie de nespus.

Femeia n-a fost luată din capul lui Adam pentru a-i domina, nici din picioare pentru a fi călcată în picioare, ci de sub braţul lui, pentru a fi protejată, şi de lângă inima lui, pentru a fi iubită. Dumnezeu i-a dat autoritate lui Adam înainte de a păcătui. Pavel comentează acest fapt în legătură cu ordinea creaţiei (bărbatul a fost creat mai întâi) şi cu scopul creaţiei (femeia a fost făcută pentru bărbat) (1Corinteni 11:8,9). De asemenea, deşi Eva a păcătuit mai întâi, este scris că prin Adam, capul, a intrat păcatul în lume. El a avut poziţia de cap al familiei şi, prin urmare, a purtat răspunderea.

Versetul 19 devine mai clar prin folosirea mai mult ca perfectului în engleză (ebraica are doar două timpuri de trecut: perfect şi imperfect. Contextul determină forma verbală precisă care se poate transpune în altă limbă): „DOMNUL Dumnezeu făcuse toate fiarele câmpului", adică înainte de a-l face pe om.

Prin cuvintele versetului 24 Dumnezeu a instituit căsătoria monogamă. Ca toate instituţiile divine, ea a fost instituită pentru binele omului şi nu poate fi încălcată, fără ca acest act să atragă consecinţe grave. Legătura căsniciei ilustrează legătura dintre Cristos şi biserică (Efeseni 5:22-32).

Deşi Adam şi Eva trăiau în grădinii Edenului fără îmbrăcăminte, nu le era ruşine.

B. Ispita şi căderea (cap.3)

Şarpele care i s-a arătat Evei este revelat mai târziu ca fiind nimeni altul decât Satan însuşi (vezi Apocalipsa 12:9). Aceia care caută să „demitologizeze" Biblia cred că această relatare a căderii ar fi doar alegorică, iar nu literală, citând în sprijinii! opiniei lor faptul cit şarpele era cuvântător. Poate relatarea amăgirii Evei de către şarpe să fie acceptată ca faptică? Apostolul Pavel negreşit credea că da (2Corinteni 11:3). La fel şi apostolul Ioan (Apocalipsa l2:9;20:2). De fapt, nu este singura ocazie în care un animal a vorbit în Biblie. Dumnezeu i-a dat glas măgăriţei lui Balaam pentru a împiedica nebunia profetului (Numeri 22) şi apostolul Petru a acceptat acest lucru ca fapt veridic şi autentic (2Petru 2:16). Aceşti trei apostoli au fost inspiraţi de Duhul Sfânt să scrie ceea ce au scris. De aceea, a respinge faptul că relatarea căderii a fost un eveniment real, petrecut întocmai cum ne este descris, înseamnă a respinge, de fapt, inspiraţia Sfintei Scripturi. Există alegorii în Biblie, dar aceasta nu e una dintre ele.

Observaţi paşii care au afundat rasa umană în păcat. Mai întâi Satan a strecurat în inimă îndoiala faţă de Cuvântul lui Dumnezeu: „A spus Dumnezeu chiar aşa?" El a răstălmăcit cuvintele lui Dumnezeu, făcându-le să pară că El le-ar fi interzis lui Adam şi Evei să mănânce din orice pom. Apoi, Eva a spus că ei nu trebuie să mănânce sau „să se atingă de fructul pomului care era în mijlocul grădinii". Dar Dumnezeu nu spusese nimic despre „atingerea" pomului. Apoi Satan a contrazis categoric cele spuse de Dumnezeu despre inevitabilitatea judecăţii ce se va abate asupra tuturor celor care nu ascultă, întocmai ca şi adepţii lui care încă mai neagă realitatea iadului şi a pedepsei eterne. Satan L-a reprezentat trunchiat pe Dumnezeu, ca pe Unul care ar fi încercat să-l împiedice pe Adam şi Eva să intre în posesia a ceea ce era bun pentru ei. Eva a cedat triplei ispite: pofta cărnii (bun de mâncat), pofta ochilor (plăcut la privit) şi mândria vieţii (un pom de dorit pentru a te face înţelept). Procedând astfel, ea a acţionat independent de Adam, capul ei. Ea ar fi trebuit să-l consulte pe el, în loc să-i uzurpe autoritatea. În cuvintele „ea a luat din fructul său şi a mâncat" se află explicaţia tuturor bolilor, durerilor, suferinţelor, temerilor, vinovăţiilor şi a morţii care au năpăstuit cu toate omenirea de atunci încoace. Cineva a spus că: „Ruinarea pământului şi milioanele de morminte existente atestă faptul că Dumnezeu a avut dreptate, iar Satan este mincinosul." Eva a fost amăgită (1Timotei 2:14), dar Adam a acţionat de bună voie şi cu deliberată răzvrătire împotriva lui Dumnezeu.

Umanismul secular perpetuează minciuna lui Satan: „Vei fi ca Dumnezeu".

Prima urmare a păcatului a fost sentimentul ruşinii şi al fricii. Şorţurile din frunze de smochin vorbesc despre încercarea omului de a se salva printr-o religie a faptelor bune, fără jertfă de sânge. Când Dumnezeu le cere socoteală, păcătoşii se scuză. Adam a spus: „Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie cu mine"... ca şi cum L-ar fi învinuit pe Dumnezeu (vezi Proverbe 19:3). Eva a spus: „Şarpele..." (versetul 13).

În dragostea şi îndurarea Sa, Dumnezeu şi-a căutat creaturile căzute, întrebând: „Unde eşti?" Această întrebare dovedeşte două lucruri: că omul era pierdut şi că Dumnezeu venise să caute. A demonstrat păcatul omului şi harul lui Dumnezeu. Dumnezeu ia iniţiativa în ce priveşte mântuirea, demonstrând chiar lucrul de care Satan a făcut-o pe Eva să se îndoiască: dragostea Lui.

Domnul Dumnezeu a blestemat şarpele la degradare, dizgraţie şi înfrângere. Faptul că şarpele este blestemat mai mult ca toate animalele sau ca orice alt animal de câmp se referă aici mai curând la reptile, decât la Satan.

Dar versetul 15 se referă chiar la diavolul însuşi. Acest verset este cunoscut sub denumirea de: protoevanghelium, însemnând „Prima Evanghelie", întrucât se prezice aici că va exista o permanentă ostilitate între Satan şi femeie (reprezentând întreaga omenire) şi între sămânţa lui Satan (agenţii lui) şi Sămânţa ei (Mesia).

Sămânţa femeii va zdrobi capul diavolului, o rană mortală ce simbolizează învingerea lui. Această rană i-a fost făcută la Calvar, când Mântuitorul a triumfat decisiv asupra diavolului. Satan, la rândul lui avea să-i zdrobească lui Mesia călcâiul.

Călcâiul rănit vorbeşte aici despre suferinţă şi chiar despre moarte fizică, dar nu ca înfrângere finală. Astfel, Cristos a suferit pe cruce şi chiar a murit, dar a înviat dintre cei morţi, victorios asupra păcatului, iadului şi a lui Satan. Faptul că El este numit Sămânţa femeii ar putea sugera naşterea Lui din fecioară. Observaţi bunătatea lui Dumnezeu în faptul că a promis venirea lui Mesia înaintea pronunţării sentinţei din versetele următoare.

Păcatul are consecinţe inevitabile.

Femeia a fost condamnată la suferinţele naşterii. Ea avea să fie supusă soţului ei.

Bărbatul a fost condamnat să-si câştige pâinea din pământul care fusese blestemat cu spini şi pălămidă. Aceasta ar însemna trudă şi sudoare pentru el. Apoi la sfârşitul vieţii, el însuşi se va întoarce în ţărână. Ar fi de notat aici că munca în sine nu este un blestem; de cele mai multe ori ea este mai degrabă o binecuvântare. Blestemul îl constituie suferinţa, truda, frustrarea, transpiraţia şi oboseala ce sunt asociate cu munca.

Adam a dat dovadă de credinţă numind-o pe soţia lui Eva... mama tuturor celor vii, având în vedere că nu se născuse nici un copil până atunci. Apoi Dumnezeu le-a furnizai haine din piei, prin moartea unui animal. Acestea întruchipează hainele neprihănirii, care sunt dăruite păcătoşilor prin sângele vărsat de Mielul lui Dumnezeu - pe care le putem îmbrăca pe baza credinţei.

A existat o umbră de adevăr în minciuna lui Satan că Eva va deveni ca Dumnezeu (versetul 5). Dar ea şi Adam au învăţat prin metoda dureroasă a experienţei, cum să discearnă între bine şi rău. Dacă ar fi mâncat din pomul vieţii, ar fi trăit veşnic în trupuri supuse bolilor, degenerării şi neputinţelor. Astfel, doar mila lui Dumnezeu a fost aceea care i-a împiedicat să se întoarcă în Eden.

Heruvimii sunt fiinţe cereşti a căror menire este să „apere sfinţenia lui Dumnezeu împotriva mândriei pe care şi-o arogă omul căzut."

Adam şi Eva au fost chemaţi să decidă cine a minţit: Dumnezeu sau Satan. Ei au decis că Dumnezeu a minţit. „Fără credinţă este cu neputinţă să-I fim plăcuţi lui Dumnezeu". Astfel numele lor lipsesc din galeria marilor eroi ai credinţei, de la Evrei 11.

Mediul ideal din Eden nu a putut împiedica pătrunderea păcatului. Nu într-un mediu ambiant adecvat se află răspunsul la problemele cu care este confruntat omul.

Adam a cunoscut-o pe Eva, soţia lui, în sensul că a avut relaţii sexuale cu ea. Când s-a născut Cain, ea a recunoscut că această naştere a fost posibilă doar cu ajutorul lui Dumnezeu. Punându-i numele Cain („achiziţie"), Eva va fi crezut probabil că a dat naştere Seminţei Promise.

Cuvintele: După un timp oarecare din versetul 3a presupun o creştere substanţială a populaţiei lumii. Trebuie să fi existat un moment în care Cain şi Abel să fi fost învăţaţi că omul păcătos nu se poate apropia de Dumnezeu decât prin sângele unei jertfe înlocuitoare. Cain a respins această revelaţie şi a adus o jertfă fără sânge, alcătuită din legume şi fructe. Abel a crezut în revelaţia divină, aducând drept jertfa animale, demonstrându-şi astfel credinţa şi îndreptăţirea înaintea lui Dumnezeu (Evrei 11:4). El a adus drept jertfă întâiul născut din turmele lui, spunând, în fapt, că Domnul merită tot ceea ce este mai bun. Jertfa lui Abel ne îndreaptă privirile spre jertfa înlocuitoare a Mielului lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

Fiindcă mânia invidioasă a lui Cain a fost, de fapt, o crimă în stare incipientă, Dumnezeu i-a vorbit, avertizându-l cu dragoste. Versetul 7 poate fi înţeles în câteva feluri:

1. „Dacă faci bine (pocăindu-te), vei putea ridica privirea din nou, eliberat de mânie şi vinovăţie. Dacă nu faci bine (continuând să-l urăşti pe Abel), păcatul bate la uşă, gata să te distrugă. Dorinţa lui (a lui Abel) se va ţine după tine (adică el va recunoaşte întâietatea ta) şi tu-l vei conduce" (adică dacă faci bine).

2. „Dacă faci bine (sau, cum spune Septuaginta: „Dacă jertfeşti corect") nu vei fi oare acceptat?" Facerea binelui se referă la jertfă. Abel a făcut bine, ascunzându-se în spatele unei jertfe acceptabile. Cain a făcut rău, aducând o jertfa fără sânge şi toată comportarea lui ulterioară n-a fost decât rezultatul legitim ai acestei false închinări.

3. Traducerea Revised Standard Version spune: „Dacă faci bine, nu vei fi oare acceptat? Iar dacă nu faci bine, păcatul se tupilează la uşă; el te doreşte, dar tu trebuie să-l ţii în frâu."

4. F. W. Grant spune în a sa Numerical Bible: „Dacă nu faci bine, o jertfă de păcat se furişează sau te aşteaptă la uşă." Cu alte cuvinte, scăparea îi stătea la îndemână, dacă o dorea.

Atitudinea rea a lui Cain, de mânie invidioasă, a fost în curând transpusă în practică, prin uciderea fratelui său. Deşi Abel este mort, el continuă să ne dea o mărturie despre faptul ca viaţa de credinţă este cea care contează (Evrei 11:4). Când întrebarea plină de dragoste a Domnului a fost întâmpinată cu o ripostă obraznică, lipsită de pocăinţă, Domnul a rostit sentinţa de judecată asupra lui Cain: din acel moment avea să fie incapabil de a se întreţine din roadele pământului, urmând să rătăcească, în schimb, prin pustiu ca fugar.

Văicăreala smiorcăită a lui Cain dezvăluie remuşcare pentru consecinţele păcatului, şi nu pentru vinovăţia lui. Dar chiar şi atunci Domnul a liniştit teama fugarului că-şi va pierde viaţa, punând un semn protector asupra lui Cain şi un blestem asupra oricui l-ar fi omorât. Cain a plecat din prezenţa Domnului - cea mai trista dintre toate plecările.

Cain s-a căsătorit cu sora lui sau cu altă rudă de sânge. După cum s-a menţionat, Geneza 4:3 presupune că între timp populaţia lumii a crescut, iar Geneza 5:4 afirmă concret că Adam a avut fii şi fiice. Căsătoria între rude apropiate nu era interzisă atunci (după cum nu prezenta pericole pe plan genetic).

Versetele 17-24 enumera urmaşii lui Cain şi apariţia unei noi serii de obârşii: primul oraş, denumit Enoh; primul caz de poligamie; începutul creşterii organizate a animalelor; începutul muzicii şi a prelucrării metalelor; primul cântec având ca temă violenţa şi vărsarea de sânge. În cântec, Lameh explică soţiilor sale că a ucis.... un tânăr într-un gest de auto-apărare, dar fiindcă nu fusese premeditat, cum fusese uciderea lui Abel de către Cain, Lameh avea să fie mult mai scutit de represalii.

În acest punct, aducând o izbitoare uşurare, este introdusă spiţa evlavioasă a lui Set, Prin această spiţă de descendenţi avea să se nască, în cele din urmă, Mesia. Când s-a născut Enos (care înseamnă „fragil" sau „muritor"), oamenii au început să folosească numele DOMNULUI (Iehova) cu referire la Dumnezeu sau poate că au început să cheme numele lui Iehova în cadrul unei închinări publice.

Capitolul 5 a fost definit drept: „Dangătul clopotelor morţii" datorită des repetatei expresii „şi apoi a murit". Este consemnată spiţa lui Mesia de la Adam la Sem, fiul lui Noe (comparaţi cu Luca 3:36-38).

Adam a fost creat după asemănarea lui Dumnezeu. Set s-a născut după chipul lui Adam. Între timp, a avut loc Căderea şi chipul lui Dumnezeu imprimat în om a fost degradat de păcat. Versetul 5 consemnează împlinirea fizică a ceea ce Dumnezeu spusese că se va întâmpla în 2:17; împlinirea spirituală a avut loc în ziua când Adam a păcătuit.

Enoh şi Lameh care sunt menţionaţi aici nu trebuie confundaţi cu cei din capitolul 4. Enoh din versetul 18 este al şaptelea de la Adam (Iuda 14), nu al treilea. Prin credinţă Enoh a umblat cu Dumnezeu timp de trei sute de ani şi viaţa lui a fost plăcută înaintea Domnului (Evrei 11:5). Se pare că naşterea fiului său a avut o influenţă sfinţitoare şi înnobilatoare asupra vieţii sale (versetul 22a). Este bine să începi cum se cuvine, dar şi mai bine este să rămâi statornic până la sfârşit. Cuvântul umblare implică o relaţie statornică şi progresivă, şi nu doar o cunoaştere efemeră. Umblarea cu Dumnezeu este o preocupare de o viaţă şi nu numai o joacă de o oră. Enoh a fost strămutat la cer înainte de potop, exact aşa cum biserica va fi răpită înainte de „necazul cel mare" (1Tesaloniceni 4:13-18;Apocalipsa 3:10).

Metusala a trăit mai mult decât oricare alt om de pe pământ (nouă sute şaizeci şi nouă de ani). Dacă, aşa cum afirmă Williams, numele Metusala înseamnă „va fi trimis", aceasta ar putea fi o profeţie, fiindcă potopul a venit în anul morţii sale. Probabil că prezicerea lui Lameh, exprimată prin numele fiului său Noe, anticipa mângâierea care avea să vină în lume prin Fiul mai mare al lui Noe, Domnul Isus Cristos. Noe înseamnă „odihnă". Cu trecerea anilor, viaţa omului s-a scurtat. Psalmul 90:10 prezintă ca normală vârsta de şaptezeci de ani.

E. Răspândirea păcatului şi potopul universal (cap. 6-8)

Există două interpretări principale ale versetului 2. Prima este aceea că fiii lui Dumnezeu au fost îngerii căzuţi care şi-au părăsit sfera cuvenită (Iuda 6), căsătorindu-se cu femei de pe pământ, o formă de perturbaţie sexuală care a fost extrem de detestabilă înaintea lui Dumnezeu. Cei care susţin acest punct de vedere subliniază că expresia „fiii lui Dumnezeu" din Iov 1:6 şi 2:1 înseamnă „îngeri care au avut acces înaintea lui Dumnezeu." De asemenea, „fiii lui Dumnezeu" ca termen pentru îngeri este o expresie semitică standard. Pasajul din Iuda 6, 7 sugerează că îngerii care şi-au părăsit starea de la început s-au făcut vinovaţi de un comportament sexual din cale afară de josnic. Observaţi cuvintele „ca Sodoma şi Gomora" de la începutul versetului 7, imediat după descrierea îngerilor căzuţi.

Principala obiecţie adusă acestui punct de vedere este că îngerii nu se reproduc sexual, după câte ştim. Matei 22:30 este folosit ca argument în sprijinul punctului de vedere conform căruia Isus ar fi declarat că îngerii nu se căsătoresc. Dar ceea ce spune versetul este că îngerii în ceruri nici nu se însoară, nici nu se mărită. Îngeri, îmbrăcaţi în chip uman, i s-au arătat lui Avraam (Geneza 18:1-5) şi transpare din text că cei doi îngeri care s-au dus la Sodoma aveau un corp uman şi erau capabili de a exprima emoţii.

Cealaltă opinie este că fiii lui Dumnezeu ar fi fost descendenţii evlavioşi ai lui Set, iar fiicele oamenilor erau urmaşele liniei decăzute a lui Cain. Argumentul este următorul: contextul precedent se ocupă de descendenţii lui Cain (cap. 4) şi descendenţii lui Set (cap. 5). Geneza 6:1-4 descrie căsătoriile dintre cele două linii de descendenţi. Cuvântul îngeri nu este găsit în acest context. Versetele 3 şi 5 vorbesc despre nelegiuirea omului. Dacă îngerii au fost cei care au păcătuit, de ce a trebuit să fie distrusă omenirea! Oamenii evlavioşi sunt numiţi „fiii lui Dumnezeu", deşi nu în aceeaşi exprimare ebraică precum cea din Geneza 6:2 (vezi Deuteronom 14:1;Psalmul 82:6;Osea 1:10;Matei 5:9).

Şi acest punct de vedere are câteva neajunsuri. De ce au fost toţi bărbaţii spiţei lui Set temători de Dumnezeu şi evlavioşi, în schimb, toate femeile spiţei lui Cain au fost nelegiuite? De asemenea, nu avem nici un indiciu că spiţa lui Set a rămas evlavioasă. Dacă a rămas, atunci de ce a trebuit să fie distrusă, împreună cu ceilalţi oameni? De ce a produs această unire între bărbaţi evlavioşi şi femei ne-evlavioase uriaşii de care pomeneşte Biblia?

Domnul a spus că Duhul Lui nu Se va lupta pururea cu omul, dar că va fi o amânare de o sută douăzeci de ani până la declanşarea judecăţii potopului. Dumnezeu are îndelungă răbdare, nedorind moartea păcătosului, dar există o limită. Petru ne spune că Cristos a predicat prin Noe, insuflat de Duhul Sfânt, oamenilor de dinainte de potop (1Petru 3:18-20;2Petru 2:5). Ei au respins însă mesajul, fiind acum „întemniţaţi".

Referitor la uriaşi (ebr. nephlim „cei căzuţi") Unger explică:

„Mulţi cred că nefilimii au fost semizei uriaşi, vlăstarele nefireşti rezultate în urma coabitării „fiicelor oamenilor" (femei muritoare) cu „fiii lui Dumnezeu" (îngeri). Această unire complet nefirească, violând flagrant ordinea procreării instituită de Dumnezeu, a fost o anomalie atât de revoltătoare încât a reclamat declanşarea unei judecăţi la scară mondialii, sub forma potopului.”

Faptul că Domnului I-a părut rău nu presupune ca ar fi intervenit un gest arbitrar de răzgândire din partea Sa, chiar dacă aşa i se pare omului. Mai curând, indică o atitudine diferită din partea lui Dumnezeu ca răspuns la schimbarea comportamentului omului. Fiindcă El este sfânt, El trebuie să ia atitudine împotriva păcatului.

Noe a căpătat îndurare înaintea Domnului şi a fost prevenit să-şi construiască o arcă. Dimensiunile ei sunt date în coţi (1 cot = 46 cm). Astfel arca avea 137 de metri lungime, 29 de metri lăţime şi 14 metri înălţime. Avea trei punţi. Fereastra din versetul 16 era literalmente „un spaţiu de lumină", probabil o deschizătură prin care să intre lumina şi aerul, ce se întindea pe toată lungimea arcei.

Arca lui Noe, reprezentată în funcţie de informaţiile furnizate de un explorator care pretinde că a văzut-o pe Muntele Ararat în 1908.

Noe a fost salvat prin har, un act al suveranităţii divine. Răspunsul dat de Noe a fost acela de a face tot ce-i poruncise Dumnezeu (versetul 22), un act de responsabilitate umană. Noe a construit arca pentru a-şi salva familia, dar Dumnezeu a fost Cel care a închis şi sigilat uşa. Suveranitatea divină şi responsabilitatea umană nu se exclud reciproc, ci sunt complementare.

Noe (versetul 9) şi Enoh (5:22) sunt singurii oameni din Scriptură despre care se spune că au umblat cu Dumnezeu. Dacă Enoh este un simbol al bisericii răpite la cer, Noe simbolizează rămăşiţa credincioasă a lui Israel păstrată în viaţă pe tot parcursul Marii Strâmtorări, pentru a trăi apoi pe pământ în timpul Mileniului.

Versetul 18 menţionează pentru prima oară un legământ în Biblie. Scofield enumera opt legăminte:

- cel edenic (Geneza 2:16);

- cel adainic (Geneza 3:15);

- cel încheiat cu Noe (Geneza 9:16);

- cel avraamic (Geneza 12:2);

- cel mozaic (Exod 19:5);

- cel palestinian (Deuteronom 30:3);

- cel davidic (2Samuel 7:16)

- şi Noul Legământ (Evrei 8:8). Acestea opt, la care se adaugă cel încheiat cu Solomon, vor fi tratate în eseul care urmează. E de prisos să menţionăm ca un subiect atât de complex cum este cel al legămintelor a fost interpretat diferit de diversele şcoli de teologie. Abordarea prezentată aici urmează linia pre-milenistă şi dispensaţionalista.

Cuvântul „intră" apare pentru prima dată în versetul 1 - o invitaţie frumoasă, demnă de Evanghelie: „Intră în arca siguranţei".

Nu este dat nici un motiv pentru care Noe a primit porunca să ia şapte perechi de animale curate în arcă şi doar o pereche de animale necurate. Probabil că erau pentru mâncare şi ca o anticipare a faptului că va fi nevoie de animale curate pentru jertfe (vezi 8:20). Arca a fost umplută timp de şapte zile înainte ca ploaia să fi început şi rezervele subterane de apă să se fi revărsat. Torentul a continuat timp de patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi; patruzeci este numărul punerii la încercare în Biblie.

A fost acesta un potop local, cum afirmă unii? Să considerăm următoarele: „Toţi munţii înalţi, care sunt sub cerul întreg, au fost acoperiţi" (versetul 19). De ce ar fi trebuit Dumnezeu să-i spună lui Noe să construiască o arcă echivalentă cu un teren şi jumătate de fotbal în lungime şi 800 de vagoane în volum pentru a scăpa de un simplu potop local? Ar fi putut cu uşurinţă să le spună celor opt oameni să meargă într-un loc sigur.

Tradiţii despre potopul universal au parvenit din toate colţurile lumii. Munţii din masivul Ararat se înalţă până la 5160 de metri. Potopul a fost cu şapte metri mai înalt decât munţii (versetul 20). Prin ce fel de miracol a fost ţinută această apă într-o zonă locală? În Geneza 9:15 Dumnezeu a promis că apa nu va mai deveni un potop care să distrugă toate vieţuitoarele. Au fost multe inundaţii locale de atunci, dar niciodată un potop universal. Daca potopul a fost local, atunci promisiunea lui Dumnezeu a fost încălcată - o concluzie imposibilă. Petru foloseşte distrugerea provocată de potop ca simbol al unei distrugeri viitoare a pământului prin foc (2Petru 3:6).

Arca este o imagine a lui Cristos. Apele înfăţişează judecata lui Dumnezeu. Domnul Isus S-a dus sub apele mâniei divine la Calvar. Aceia care sunt în Cristos sunt mântuiţi. Cei ce de afară sunt condamnaţi (vezi Psalmul 3:21).

Cronologia Potopului este următoarea:

1) 7 zile - de când a intrat Noe în arcă până când a început Potopul (7:10).

2) 40 de zile şi nopţi - durata ploii (7:12).

3) 150 de zile - de când a început ploaia până când au scăzut apele (8:3) şi arca a rămas pe muntele Ararat (comparaţi 7:11 cu 8:4).

4) 224 de zile - de la începutul Potopului până când au reapărut crestele munţilor (comparaţi 7:11 cu 8:5).

5) 40 de zile - din momentul în care au fost văzute crestele munţilor până când Noe a trimis corbul afară (8:7).

6) 7 zile - de ia trimiterea corbului până la prima trimitere a porumbelului (8:6-10;versetul 10, „încă alte şapte zile").

7) încă 7 zile - până când porumbelul a fost trimis mai departe a doua oară (8:10).

8) încă 7 zile - până la ultima trimitere mai departe a porumbelului.

9) 314 zile - de la începutul Potopului până când Noe a dat la o parte acoperişul arcei (comparaţi 7:11 şi 8:l3).

10) 371 de zile - de la începutul Potopului până când pământul s-a uscat (comparaţi 7:11 cu 8:14).

De data aceasta Noe a primit porunca să iasă afară din arcă (versetul 16).

Corbul necurat (versetul 7) şi porumbelul curat (versetul 8) sunt ilustraţii potrivite pentru natura veche şi natura cea nouă a credinciosului. Vechii naturi îi place să se hrănească cu gunoaie şi putregaiuri, în timp ce natura cea nouă nu-şi găseşte satisfacţia într-o scenă a morţii şi judecăţii. Nu-şi găseşte liniştea până nu-şi aşează picioarele pe pământul învierii.

Noe a răspuns harului salvator al lui Dumnezeu construind un altar. Aceia dintre noi care am fost salvaţi de mânia viitoare trebuie să-I aducem lui Dumnezeu închinarea noastră din inimă. Ea este la fel de acceptată şi plăcută Domnului cum era pe vremea lui Noe. Domnul a făcut un legământ prin care a promis că nu va mai blestema niciodată pământul sau nu va mai distruge orice vietate, aşa cum făcuse; de asemenea, El va asigura succesiunea regulată a anotimpurilor atâta vreme cât va dăinui pământul.

În 6:5 şi aici în versetul 21, Dumnezeu vorbeşte de răul intens din inima omului, în primul exemplu nu s-au adus jertfe şi a urmat judecata. Aici (versetul 21) este o jertfă; şi Dumnezeu acţionează cu îndurare.

F. Noe după Potop (cap. 9)

Versetul 3 sugerează că după Potop oamenilor li s-a permis să mănânce carne pentru prima oară. Dar li s-a interzis să consume sânge, deoarece sângele este viaţa trupului şi viaţa aparţine Domnului.

Instituţia pedepsei capitale presupune stabilirea unei autorităţi guvernamentale. Ar rezulta o stare de haos dacă oricine, cum i-ar trece prin cap, ar răzbuna comiterea unei crime de omucidere. Numai guvernele de drept pot face acest lucru. Noul Testament continuă această tradiţie când spune despre guverne că „nu degeaba poartă el sabia" (Romani 13:4)

Curcubeul a fost dat ca un semn că Domnul nu va mai distruge niciodată pământul printr-un potop.

În ciuda harului lui Dumnezeu pentru Noe, el a păcătuit îmbătându-se şi apoi rămânând gol în cortul său. Când l-a văzut Ham şi le-a povestit fraţilor săi, ei au acoperit ruşinea tatălui lor fără să se uite la trupul lui dezgolit.

Când s-a trezit, Noe l-a blestemat pe Canaan. Întrebarea care se ridică este: „De ce l-a blestemat şi pe Canaan, în loc de Ham?" O explicaţie posibilă ar fi că tendinţa răului care se manifesta în Ham, a fost şi mai pronunţată în Canaan. Blestemul era deci, o profeţie a conduitei sale imorale şi a pedepsei cuvenite. O altă explicaţie este aceea că însuşi Canaan a comis vreun act vulgar asupra bunicului său, iar Noe a aflat mai târziu despre el. Noe a ştiut ce i-a făcut fiul său mai tânăr. Probabil că versetul 24 se referă la Canaan ca fiind nepotul cel mai tânăr al lui Noe, şi nu la Ham ca fiind fiul mal tânăr al său. În Biblie, „fiu" deseori înseamnă „nepot" sau alt descendent. În acest caz, Canaan n-a fost blestemat pentru păcatul tatălui său, ci pentru propriul său păcat. Totuşi mai există posibilitatea ca Dumnezeu în mila Lui să-i fi permis lui Noe să blesteme doar o mică parte din descendenţii lui Ham şi nu o posibilă treime din omenire.

Canaan a fost blestemat să-i slujească pe Sem şi pe Iafet. Servitutea canaaniţilor faţă de israeliţi poate fi văzută în Iosua 9:23 şi Judecători 1:28. Acest pasaj a fost folosit pentru a justifica sclavia negrilor faţă de albi, dar nu există nici un sprijin pentru acest punct de vedere. Canaan a fost strămoşul canaaniţiior, care trăiau pe Pământul Sfânt înainte ca poporul Israel să sosească. Nu este nici o dovadă că erau oameni negri. Sem şi Iafet au fost binecuvântaţi cu stăpânire. Versetul 27 poate sugera împărtăşirea binecuvântărilor spirituale de către Iafet cu descendenţii lui Sem, israeliţii.

Există o dispută referitoare la întrebarea care dintre Sem şi Iafet este cel mai mare fiu al lui Noe. Capitolul 10:21 poate fi citit ca „Sem fratele lui Met, cel mai mare sau Sem fratele cel mare al lui Iafet". A doua este varianta preferată. Sem apare pe locul întâi în genealogiile de la Geneza 5:32 şi 1Cronici 1:4.

Descendenţii lui Adam

G. Tabelul naţiunilor (Cap. 10)

Sem, Ham şi Iafet au devenit părinţii sau strămoşii naţiunilor.

Sem: Popoarele semitice - evreii, arabii, asirienii, arameii, fenicienii.

Ham: Popoarele hamitice - etiopienii, egiptenii, canaaniţii, filistenii, babilonienii şi poate toate popoarele africane şi orientale, deşi mulţi cercetători îi consideră pe asiatici ca provenind din Iafet.

Iafet: Popoarele iafetice - mezii, grecii, ciprioţii etc. Probabil şi popoarele caucaziene ale Europei şi nordului Asiei. Mulţi cercetători îi includ aici şi pe orientali.

În acest capitol, ordinea este următoarea: fiii lui Iafet (versetele 2-5), fiii lui Ham (versetele 6-20) şi fiii lui Sem (versetele 21-31). Duhul lui Dumnezeu Se va concentra însă asupra lui Sem şi a urmaşilor lui pe tot parcursul Vechiul Testament. Diferitele limbi din versetul 5 probabil că se referă la perioada de după Turnul Babel (11:1-9).

Observaţi în acest capitol trei referinţe care vorbesc despre împărţirea popoarelor. Versetul 5 descrie împărţirea triburilor iafeticilor pe diferitele teritorii. Versetul 25 ne spune că împărţirea pământului (la Babel) a avut loc în zilele lui Peleg. Versetul 32 serveşte ca introducere despre Turnul Babei din capitolul 11, când familiile fiilor lui Noe au fost împărţite în diferite naţiuni vorbind diferite limbi.

Nimrod (10:8-10) înseamnă rebel. El apare ca primul stăpânitor „puternic pe pământ" după potop (versetul 8) şi primul care a întemeiat un regat (versetul 10). El a construit Babel (Babilonul) în semn de răzvrătire împotriva Domnului şi de asemenea Ninive din Asiria (vezi versetul 11), un alt duşman inveterat al poporului lui Dumnezeu.

După cum am mai menţionat, versetul 21 îl consideră pe Sem ca fratele mai mare al lui Iafet.

Sunt imposibil de identificat cu certitudine locurile unde s-au aşezat diversele popoare, dar următoarea enumerare se va dovedi utilă în studiile ulterioare.

Tarsis (v. 4) - Spania

Kitim (v. 4) - Cipru

Kuş (v. 6) - Etiopia

Mizraim (v. 6) - Egipt

Put (v. 6) - Libia

Canaan (v. 6) - Palestina

Aşur(v.11) - Asiria

Elam (v. 22) - Persia

Aram (v. 22) - Siria şi Mesopotamia

Naţiunile din Geneza 10

H. Turnul Babei (cap. 11)

În capitolul 10, care, cronologic vine după capitolul 11, omenirea era împărţită după limbi (versetul 5,20,31). Acum aflăm cauzele acestei împărţiri. În loc să se împrăştie pe pământ, după cum fusese intenţia lui Dumnezeu, oamenii şi-au construit o cetate şi un turn în Şinear (Babilon). Ei şi-au spus unul altuia „Veniţi să ne construim o cetate şi un turn al cărui vârf să se înalţe până la cer; să ne facem un nume, ca să nu fim împrăştiaţi pe toată faţa pământului". Deci a fost o politică plină de trufie (să-şi facă un nume) şi de sfidare (să evite împrăştierea). Pentru noi turnul poate de asemenea să ilustreze efortul neîncetat al omului decăzut de a ajunge în cer prin propriile sale fapte, în loc de a primi mântuirea ca un dar gratuit al harului.

Domnul i-a judecat pe oameni, încurcându-le limbile. Aceasta a fost originea diferitelor limbi pe care le avem astăzi în lume. Rusaliile (Fapte 2:1-11) au fost reversul Turnului Babei în sensul că fiecare om a auzit minunatele lucrări ale lui Dumnezeu în propria limba. Babel înseamnă confuzie, rezultatul inevitabil al oricărei asocieri care-L lasă pe Dumnezeu afară sau nu este conformă Lui.

Turnul Babel a fost construit, probabil, în stilul ziguratelor clădite de babilonieni ca lăcaşuri de închinăciune la zeul lor Marduc.

Aceste versete urmăresc linia descendenţilor lui Sem până la Avram. Astfel, consemnarea istorică se rezumă, trecând de la omenire la una din ramurile acesteia (o seminţie) şi apoi la un singur om (Avram), care devine părintele naţiunii ebraice. Restul Vechiului Testament este în mare parte istoria acestei naţiuni.

Avram a fost un mare om al credinţei şi unul dintre cei mai importanţi oameni ai istoriei. Este venerat de trei religii mondiale: iudaismul, creştinismul şi islamul. El este menţionat în şaisprezece cărţi ale Vechiului Testament şi unsprezece cărţi ale Noului Testament. Numele lui înseamnă „tată slăvit" sau, în forma sa modificată: Avraam „tatăl unei mulţimi".

Există o problemă de ordin matematic în acest pasaj. Derek Kidner explică:

”Vârsta lui Terah la moartea sa prezintă o dificultate, fiindcă îl face pe fiul lui cel mai mare de 135 de ani (versetul 26), în timp ce Avram avea doar 15 (12:4, şi Fapte 7:4). O soluţie este să presupunem că Avram a fost fiul cel mai mic, născut cu şaizeci de ani după cel mai marc, dar trecut în capul listei la 11:26,27 datorită importanţei lui (cum a fost trecut şi Efraim înaintea lui Manase). O altă soluţie este să urmam textul samaritean, care-i dă lui Terah 145 ani la moarte. Această variantă pare mai potrivită, măcar şi numai pentru ca Avram n-ar fi putut să exclame în 17:17 că are 100 de ani dacă propriul tată l-ar fi avut la 130 de ani.”

Ur din Caldeea (versetul 31), din Mesopotamia, era un centru al idolatriei păgâne. Terah şi familia lui au călătorit spre nord-vest către Haran, în drum spre Ţara Canaan.

Ţinuturi străvechi din biblie

1. Chemarea lui Avraam (12:1-9)

Domnul îl chemase pe Avram când acesta era încă în Ur (comparaţi versetul 1 cu Fapte 7:1,2). Avram a fost chemat să-şi părăsească ţara, familia şi casa tatălui său şi să înceapă o viaţă de peregrinare (Evrei 11:9). Dumnezeu a făcut cu el un legământ minunat, care includea următoarele promisiuni semnificative:

- o ţară, adică Ţara Canaan;

- o mare naţiune - anume poporul evreu;

- prosperitate materială şi spirituală pentru Avram şi sămânţa lui;

- un nume mare pentru Avram şi urmaşii lui;

- ei vor fi un izvor de binecuvântări pentru alţii;

- prietenii Israelului vor fi binecuvântaţi, iar antisemiţii vor fi blestemaţi;

- toate familiile pământului vor fi binecuvântate prin Avram, îndreptând astfel privirile spre Domnul Isus Cristos, care avea să fie un urmaş al lui Avram.

Acest legământ a fost reînnoit şi extins în 13:14-17;15:4-6;17:10-14 şi 22:15-18.

După trecerea aşa-numiţilor „ani irosiţi în Haran", adică ani fără progrese, Avram s-a mutat în Canaan cu soţia lui, Sarai, cu nepotul lui, Lot, cu alte rude şi cu bunurile lor. Ei au ajuns mai întâi la Sihem, unde Avram a construit un altar Domnului. Prezenţa canaaniţilor ostili nu a fost un obstacol pentru un om care umbla prin credinţă. Avram s-a mutat apoi între Betel (casa lui Dumnezeu) şi Ai. Credincios în toate lucrurile, el nu numai că şi-a înălţat un cort în care să locuiască, ci a construit şi un altar Domnului. Acest lucru spune mult despre priorităţile acestui om al lui Dumnezeu. Versetul 9 îl găseşte pe Avram pornind către sud (Neghev).

2. Drumul în Egipt şi înapoi (12:10-13:4)

Credinţa lui Avram a avut însă şi scăpări. În timpul unei foamete devastatoare, Avram a plecat din ţara dată de Dumnezeu, fugind în Egipt - simbolul lumii. Această decizie i-a adus necazuri. El a început să fie obsedat de teama că Faraon i-ar putea ucide din dorinţa de a pune mâna pe frumoasa lui soţie, Sarai, ca s-o adauge la haremul său. Şi astfel Avram a convins-o pe Sarai să mintă, spunând că este sora lui. De fapt, îi era pe jumătate soră (20:12), dar afirmaţia a fost totuşi o minciună, deoarece a avut scopul de a induce în eroare. Şiretlicul i-a prins bine lui Avram (el a fost răsplătit regeşte), dar s-a dovedit păgubitor pentru Sarai (fiindcă ea a trebuit să intre în haremul lui Faraon). Şi desigur a fost păgubitor pentru Faraon (el şi casa lui au suferit molime). Acesta s-a comportat mai drept decât Avram, când a aflat despre înşelăciune. După ce l-a admonestat pe Avram, l-a trimis înapoi în Canaan.

Acest incident ne atrage atenţia că în războiul spiritual nu putem lupta cu arme fireşti, întrucât scopul nu scuză mijloacele. Nu putem păcătui, sperând apoi că vom scăpa.

Dumnezeu nu l-a părăsit pe Avram, dar a îngăduit ca păcatul să-şi desfăşoare consecinţele dezastruoase. Avram a fost umilit public de către Faraon şi a fost deportat, în stare de dizgraţie.

Cuvântul „Faraon" nu era un nume propriu, ci un titlu, cum ar fi „rege" sau „împărat" etc.

La baza întoarcerii lui Avram la Betel ... din Egipt a stat revenirea sa la părtăşia cu Dumnezeu. „Înapoi la Betel" este chemarea tuturor celor care s-au rătăcit, îndepărtându-se de Domnul.

3. Experienţele cu Lot şi Melhisedec (13:5-14:24)

Păstorii lui Lot şi Avram s-au certat pentru locurile de păşunat pentru turmelor lor. Dând dovadă de respect, bunătate şi altruism, Avram îi oferă lui Lot prilejul să-şi aleagă din tot pământul partea care o dorea. Din modestie, el îi stima pe alţii mai mult decât pe sine (Filipeni 2:3). Lot a ales păşunile bogate din Valea Iordanului, care se învecinau cu cetăţile păcatului, Sodoma şi Gomora. Deşi era un credincios adevărat (2Petru 2:7,8), Lot a trăit lângă hotarul lumesc. După cum a spus cineva: „a căpătat iarbă pentru vite, în timp ce Avram a căpătat har pentru copiii lui"(versetul 15,16).

Faptul că locuitorii Sodomei erau deosebit de păcătoşi şi răi înaintea Domnului nu l-a împiedicat pe Lot să-şi aleagă acele pământuri. Observaţi paşii pe care i-a făcut în afundarea sa în lumesc:

- El (respectiv oamenii lui) a experimentat pofta (versetul 7);

- a văzut (versetul 10);

- a ales (versetul 11);

- şi-a întins corturile până departe (versetul 12);

- locuia departe de locul preotului lui Dumnezeu (14:12);

- stătea la porţi, locul puterii politice (19:1);

- A devenit o persoană oficială în Sodoma.

Avram a renunţat la cele mai bune păşuni, dar Dumnezeu i-a dăruit toată ţara Canaanului - lui şi urmaşilor săi pentru totdeauna. În plus, Domnul i-a promis urmaşi nenumăraţi. După ce s-a aşezat în Hebron, Avram... a înălţat al treilea altar... Domnului - întotdeauna un altar pentru Domnul, dar niciodată o casă pentru sine!

Observaţi ca Dumnezeu l-a instruit pe Avram să umble prin toata ţara şi să-şi vadă posesiunile. La fel şi noi trebuie să ne însuşim promisiunile lui Dumnezeu prin credinţă.

Pământul făgăduinţei

Cu treisprezece ani înainte de a se fi întâmplat evenimentele principale din acest capitol, Chedorlaomer, regele Elamului (Persiei) a învins diverşi regi din câmpiile limitrofe ale Mării Moarte (Sărate), în al treisprezecelea an, cei cinci regi captivi s-au răsculat împotriva lui Chedorlaomer. Deci, el s-a aliat cu alţi trei regi din regiunea Babilonului, s-a deplasat în sud de-a lungul părţii de est a Mării Moarte, apoi spre nord, prin partea de vest către Sodoma, Gomora şi celelalte cetăţi din câmpie. Bătălia a avut loc în Valea Sidim, care era plină de puţuri de smoală. Invadatorii i-au învins pe rebeli, înaintând apoi spre nord cu prada de război şi cu prizonierii - printre care se afla şi Lot, nepotul decăzut al lui Avram.

Când Avram a primit ştirea, a adunat o mică armată de trei sute optsprezece oameni instruiţi şi i-a urmărit pe învingători până spre Dan, în nord. În final i-a înfrânt lângă Damasc, în Siria, salvându-l astfel pe Lot şi recuperând prada de război. Cei decăzuţi nu numai că-şi produc lor înşişi suferinţe, ci provoacă necazuri şi altora. Acum Avram l-a salvat pe Lot cu sabia. Mai târziu el avea să-l scape prin intermediul rugăciunii

de mijlocire (cap. 18,19).

Pe când se întorcea Avram acasă, regele Sodomei i-a ieşit înainte să-l salute, la fel cum Satan îl ispiteşte uneori pe creştin după o biruinţă spirituală deosebită. Dar Melhisedec, regele Salemului şi preot al Dumnezeului Preaînalt, a venit cu pâine şi vin pentru a-l încuraja pe Avram. Nu putem citi această primă menţiune a pâinii şi vinului fără să ne gândim la aceste simboluri ale jertfei Mântuitorului nostru. Când ne gândim la preţul pe care l-a plătit El pentru a ne răscumpăra din păcat, suntem întăriţi pentru a ne împotrivi oricărei ispite.

Numele în Scriptură au înţelesuri. Melhisedec înseamnă regele neprihănirii iar Salem (prescurtare a numelui Ierusalim) înseamnă pace. Deci el era rege al neprihănirii şi rege al păcii. El îl simbolizează pe Cristos, adevăratul rege al neprihănirii şi păcii şi Marele nostru Preot. Când ni se spune în Evrei 7:3 că Melhisedec era „fără ţară, fără mamă, fără genealogie, fără un început al zilelor sale sau sfârşit al vieţii", aceasta trebuie înţeles doar în legătură cu preoţia lui. Cei mai mulţi preoţi au moştenit preoţia şi au slujit un timp limitat. Dar preoţia lui Melhisedec a fost unică prin aceea că, după câte ştim, nu i s-a transmis de la părinţi şi nu a avut un început sau un sfârşit. Preoţia lui Cristos este „după rânduiala lui Melhisedec" (Psalmul 110:4;Evrei 7:17).

Melhisedec l-a binecuvântat pe Avram şi Avram la rândul lui i-a dat acestui preot al lui Dumnezeu o zeciuială din tot ce capturase. În Evrei 7 aflăm că aceste acţiuni au avut o adâncă semnificaţie spirituală. Fiindcă Avram a fost strămoşul lui Aaron, el este considerat reprezentant al preoţiei Aaronice. Faptul că Melhisedec l-a binecuvântat pe Avram înseamnă că preoţia lui Melhisedec este mai mare decât a lui Aaron, fiindcă cel ce binecuvântează este superior celui binecuvântat. Faptul că Avram a plătit zeciuială lui Melhisedec este perceput ca o ilustrare a preoţiei Aaronice care recunoaşte superioritatea preoţiei iui Melhisedec, fiindcă cel mai mic plăteşte zeciuială celui mai mare.

Regele Sodomei a spus: „Dă-mi mie oamenii şi ţine bogăţiile pentru tine". Deci Satan încă ne ispiteşte să ne investim resursele în jucării de ţărână, în timp ce oamenii din jurul nostru pier. Avram a răspuns că nu va lua nimic, nici măcar an capăt de aţă sau o curea de încălţăminte.

Versetul 1 este legat îndeaproape de ultima parte a capitolului 14. Fiindcă patriarhul a refuzat răsplata regelui Sodomei, Iehova i-a spus: „Avram, nu te teme; Eu sunt scutul tău şi răsplata ta cea foarte mare", oferindu-i astfel lui Avram protecţie şi o fabuloasă avere.

Neavând copii, Avram s-a temut că slujitorul său, Eliezer din Damasc, îi va fi urmaş, fiindcă aşa era legea pe vremea aceea. Dar Dumnezeu i-a promis un fiu şi urmaşi numeroşi ca stelele de pe cer. Omeneşte vorbind, lucrul acesta era imposibil, fiindcă Sarai trecuse de vremea când putea naşte copii. Dar Avraam a crezut în promisiunea lui Dumnezei: şi Dumnezeu l-a declarat neprihănit. Adevărul justificării prin credinţă enunţat aici se repetă în Romani 4:3;Galateni 3:6 şi Iacov 2:23. În Geneza 13:16 Dumnezeu îi promisese urmaşi numeroşi ca pulberea pământului iar aici, la 15:5, ca stelele.

Pulberea ilustrează posteritatea naturală a lui Avram - cei care sunt evrei din naştere.

Stelele îi simbolizează pe urmaşii spirituali - aceia care sunt îndreptăţiţi prin credinţă (vezi Galateni 3:7).

Pentru a confirma promisiunea unei seminţe (versetele 1-6) şi a unui pământ (versetele 7,8,18-21), Dumnezeu a dat expresie vie unui simbolism straniu şi semnificativ (versetele 9-21), cum arată David Baron:

„În conformitate cu maniera străveche specifică Orientului de a încheia un legământ, ambele părţi contractante treceau printre cele două jumătăţi despicate ale animalului sacrificat, atestând astfel simbolic că au jurat pe viaţă că îşi vor împlini angajamentul luat (vezi Ieremia 34:18,19). Acum în Geneza 15, Dumnezeu singur, a cărui prezenţă s-a manifestat prin cuptorul fumegând şi candela de foc, a trecut prin mijlocul bucăţilor animalelor înjunghiate, în timp ce Avram a fost pur şi simplu un spectator al acestei minunate manifestări a harului fără plată al lui Dumnezeu.”

Aceasta înseamnă că a fost un legământ necondiţionat, a cărui împlinire depindea numai de Dumnezeu.

Conform altei opinii pe marginea pasajului de faţă, bucăţile animalului jertfit reprezintă naţiunea Israel. Vulturii simbolizează neamurile. Pământul care nu le aparţinea este, bineînţeles, Egiptul. Israel avea să fie eliberat din sclavia egipteană, urmând să revină în Canaan la a patra generaţie. Cuptorul fumegând şi torţa înflăcărată descriu destinul naţional al Israelului - de a suferi în exil şi de a aduce mărturie.

Izbăvirea Israelului avea să se producă doar atunci când păcatul amoriţilor va fi ajuns la culme. Aceşti locuitori păgâni ai Canaanului trebuiau exterminaţi. Dar Dumnezeu deseori lasă răul să-şi urmeze cursul, chiar în detrimentul poporului Său, înainte de a-l judeca. El este îndelung răbdător, nedorind ca cineva să piară - chiar amoriţii cei depravaţi (2Petru 3:9). El de asemenea îngăduie răul să atingă apogeul pentru ca astfel consecinţele groaznice ale răutăţii să poată fi văzute clar de toţi. Astfel mânia Lui se dovedeşte a fi pe deplin dreaptă.

Versetele 13 şi 14 ridică o problemă de ordin cronologic. Ele prezic robia urmaşilor lui Avram pe pământ străin timp de 400 de ani şi că ei vor pleca de acolo la sfârşitul acestei perioade, ducând cu ei o mare bogăţie. În Fapte 7:6 această cifră de 400 de ani este repetată.

În Exod 12:40,41 citim despre copiii lui Israel, care au locuit în Egipt, că au stat acolo timp de 430 de ani, până la ultima zi din acest interval.

Apoi, în Galateni 3:17 Pavel spune că perioada de la confirmarea Legământului Avraamic până la darea Legii a fost de 430 de ani.

Cum vom putea reconcilia aceste cifre diferite?

Cei 400 de ani menţionaţi în Geneza 15:13,14 şi Fapte 7:6 se referă la durata robiei groaznice a Israelului în Egipt. Iacov şi familia lui nu au trăit în robie când au venit la început în Egipt. Dimpotrivă, au fost trataţi regeşte.

Cei 430 de ani din Exod 12:40, 41 se referă la timpul total pe care l-a petrecut poporul Israel în Egipt - până în ziua în care cei 430 de ani s-au împlinit. Aceasta este cifra exactă.

Cei 430 de ani din Galateni 3:17 acoperă aproximativ aceeaşi perioadă ca cea din Exod 12:40,41. Ei sunt calculaţi din momentul în care Dumnezeu i-a confirmat lui Iacov legământul încheiat anterior cu Avraam, tocmai pe când Iacov se pregătea să intre în Egipt (Geneza 46:14). Anii respectivi se întind până la darea Legii, cam la trei luni după Exod.

Cele patru generaţii din Geneza 15:16 pot fi văzute în Exod 6:16-20: Levi, Chehat, Amram, Moise. Israel nu a ocupat încă teritoriul promis în versetele 18-21. Abia Solomon l-a avut în stăpânire (1Împăraţi 4:21,24), exercitând dominaţia asupra unor state vasale, dar poporul ca atare nu l-a avut în stăpânire şi ocupaţie. Legământul va fi împlinit când Cristos se va întoarce să domnească. Nimic nu va împiedica această împlinire. Ceea ce Dumnezeu a promis este la fel de sigur ca şi când s-ar fi întâmplat deja!

Râul Egiptului (versetul 18) se crede că ar fi un mic pârâu la sud de Gaza, cunoscut acum sub denumirea de Wadi el Arish. Nu este vorba aici despre Nil.

5. Ismael, fiul natural (cap. 16,17)

Neliniştea firii păcătoase se vede aici. În loc să aştepte urmaşul promis de Domnul, Sarai l-a convins pe Avram să obţină un copil de la roaba ei, Agar, care fusese căpătată probabil în călătoria nenorocită din Egipt. Dumnezeu este fidel în consemnarea neregulilor maritale ale poporului Său, chiar dacă nu le-a aprobat niciodată. Când Agar a rămas însărcinată, ea a început s-o dispreţuiască pe stăpâna ei. Sarai a replicat, acuzându-l pe Avram şi apoi alungând-o pe Agar. Aici este ilustrat conflictul dintre lege şi har. Acestea nu pot coabita (Galateni 4:21-31). În timp ce o parte a comportării din această secţiune era acceptabilă în contextul normelor proprii acelei culturi, ele sunt însă hotărât inacceptabile din punct de vedere creştin.

În timp ce Agar se afla în deşertul Sur, pe drumul spre Egipt, îngerul Domnului a venit la ea. Acesta a fost Domnul Isus într-una din apariţiile Sale dinainte de încarnare, cunoscute sub denumirea de Cristofanii - (vezi Judecători 6 pentru un eseu despre îngerul Domnului). El a sfătuit-o să se întoarcă şi să se supună lui Sarai şi i-a promis că fiul ei va fi întemeietorul unui mare popor. Acea promisiune, bineînţeles, s-a împlinit prin formarea poporului arab. Cuvintele „întoarce-te... şi supune-te" au constituit mari întoarceri în vieţile multora care au avut de-a face cu Dumnezeu.

Exclamaţia Agarei din versetul 13 ar putea fi parafrazată „Eşti un Dumnezeu care poate fi văzut", căci ea a spus „Cu adevărat L-am văzut eu oare pe Cel ce de asemenea mă vede?" Ea a pus numele fântânii „Beer Lahai Roi" (textual - fântâna Celui care trăieşte şi mă vede).

Avram avea optzeci şi şase de ani când s-a născut Ismael lui Agar. Numele Ismael înseamnă Dumnezeu aude. În acest caz El a auzit necazul Agarei. Trebuie să ne amintim de-a lungul acestei naraţiuni că Agar reprezintă legea, în timp ce Sarai reprezintă harul (vezi Galateni 4).

Cuvintele lui Dumnezeu către Avram din versetul 1 au fost poate o modalitate indirectă de a-i spune să înceteze sa mai rezolve problemele prin propriile sale forţe, lăsându-L în schimb pe Dumnezeu Cel Atotputernic să le facă în locul lui. Imediat după aceasta Dumnezeu Şi-a reînnoit legământul şi a schimbat numele patriarhului din Avram (tată slăvit) în Avraam (tatăl unei mulţimi). Atunci a fost instituită circumcizia ca semn al legământului. Această operaţie chirurgicală, executată la băieţi, era un semn fizic că persoana aparţinea celor aleşi de Dumnezeu pe pământ. Deşi era deja practicată în Orientul Mijlociu pe vremea aceea, a căpătat un nou înţeles pentru Avraam şi familia lui. Toţi membrii de sex masculin din casa lui Avraam au fost circumcişi şi de atunci încolo fiecare băiat trebuia circumcis la vârsta de opt zile, în caz contrar urmând să fie exclus din poporul său - adică, exclus din adunarea lui Israel (versetele 9-14). Termenul „nimicit" uneori însemna „ucis", ca în Exod 31:14,15. În alte locuri, cum ar fi aici, se pare că înseamnă exclus, alungat, ostracizat.

Cu mult tâlc, apostolul Pavel scoate în evidenţă faptul că Avraam a fost îndreptăţit (15:6) înainte de a fi fost circumcis. Circumcizia lui a fost „o pecete a neprihănirii obţinute prin credinţa pe care o avea pe când încă nu era circumcis" (Romani 4:11). Creştinii de azi nu sunt pecetluiţi cu un semn fizic; ei primesc însă pecetea Duhului Sfânt în momentul convertirii lor (Efeseni 4:30).

Circumcizia a fost instituită de către Dumnezeu ca semn fizic al legământului dintre El şi poporul Său (Geneza 17:10-14). Astfel urmaşii lui Avraam au fost numiţi „cei tăiaţi împrejur" (Fapte 10:45), iar popoarele, Neamurile, au fost numite „ne-tăiaţi împrejur" (Efeseni 2:11). Este de asemenea semnul peceţii neprihănirii pe care Avraam l-a avut prin credinţă (Romani 4:5). Dar mai târziu cuvintele „circumcizie" şi „circumcis" (sau tăiat împrejur) au căpătat o varietate de înţelesuri.

„Buze ne-tăiate împrejur" (Exod 6:12) însemna a fi „lipsit de darul vorbirii în public".

„Urechi ne-tăiate împrejur" şi „inimi ne-tăiate împrejur" se refereau la refuzul de a auzi, şi de a-L asculta pe Domnul (Levitic 26:41;Deuteronom 10:16;30:6;Ieremia 6:10;Fapte 7:51).

„Ne-tăiat împrejur în carne" (Ezechel 44:7) însemna „necurat".

În Noul Testament, „circumcizia lui Cristos" (Coloseni 2:11) se referă la moartea Lui pe cruce. Creştinii sunt circumcişi prin identificarea lor cu Cristos. Pavel vorbeşte de ea ca fiind „nu o tăiere împrejur făcută de mână, ci cu tăierea împrejur a lui Cristos, în dezbrăcarea de trupul poftelor firii noastre pământeşti" (Coloseni 2:11). Această circumcizie vorbeşte despre moartea naturii pământeşti. În ce priveşte poziţia pe care o ocupă fiecare credincios, ea este adevărată şi reală, dar trebuie aplicată prin înlăturarea practică a faptelor păcătoase ale firii pământeşti (Coloseni 3:5). Apostolul vorbeşte de creştini ca despre adevăraţii circumcişi (Filipeni 3:3), în contrast cu un partid al iudeilor legalişti cunoscut drept „cei tăiaţi împrejur" (Galateni 2:12).

Pe lângă simbolismul lor, unele dintre legile binevoitoare ale lui Dumnezeu au avut drept scop scutirea poporului ales al Său de bolile neamurilor. Multe autorităţi medicale de azi consideră că circumcizia previne anumite forme de cancer atât ale bărbatului, cât şi ale soţiei sale.

Dumnezeu i-a schimbat numele lui Sarai în Sara (prinţesă) şi i-a promis lui Avraam că soţia lui de nouăzeci de ani va avea un fiu. Patriarhul a râs, dar cu uimire bucuroasă, nu cu necredinţă. Credinţa lui nu s-a clătinat (Romani 4:18-21).

Când Avraam a pledat ca Ismael să aibă trecere înaintea Domnului, i s-a spus că legământul va fi împlinit prin fiul său, Isaac. Cu toate acestea, Ismael avea să fie roditor, să se înmulţească şi să devină un popor mare. Isaac a fost un simbol al lui Cristos, prin care legământul îşi găseşte împlinirea supremă.

Observaţi promptitudinea ascultării lui Avraam: chiar în acea zi, Avraam a fost circumcis împreună cu fiul său, Ismael.

6. Sodoma şi Gomora (cap. 18,19)

Curând după evenimentele din capitolul 17, lui Avraam i-au apărut trei oameni. De fapt doi dintre ei erau îngeri, iar celălalt era Domnul însuşi. Cu ospitalitatea tipic orientală, Avraam şi Sara, fără să fie pregătiţi, i-au găzduit pe îngeri şi pe Acela care era mai mare decât îngerii (Evrei 13:2). Când Sara l-a auzit pe Domnul spunând că va avea un copil într-un an, râsul ei i-a trădat necredinţa. Ea a fost dojenită cu întrebarea severă: „Este ceva prea greu pentru Domnul?" Dar promisiunea a fost repetată în ciuda îndoielii ei (versetele 9-15). Evrei 11:11 indică faptul că Sara a fost, în principiu, o femeie credincioasă, în ciuda acestei scăpări de moment.

După ce Domnul i-a dezvăluit lui Avraam faptul că urmează să distrugă Sodoma, şi în timp ce cei doi îngeri se îndreptau spre acea cetate, Avraam a început să mijlocească pentru ei - cincizeci... patruzeci şi cinci... treizeci... douăzeci... zece. Chiar şi pentru zece oameni neprihăniţi Domnul nu ar fi distrus Sodoma! Rugăciunea lui Avraam este un exemplu minunat de mijlocire eficientă. Era bazată pe caracterul drept al Judecătorului întregului pământ (versetul 25) şi a pus în evidenţă acea îndrăzneală şi totuşi adâncă smerenie pe care n-o poate da decât o cunoaştere intimă a lui Dumnezeu. Numai când Avraam s-a oprit din rugăciune, Domnul a pus capăt discuţiei şi a plecat (versetul 33). Sunt multe mistere în viaţă, pentru care adevărul din versetul 25 este singurul răspuns satisfăcător.

Să nu vă scape onoarea pe care Dumnezeu i-a făcut-o lui Avraam, ca unul care era un adevărat cap al familiei (versetul 19). Un lucru demn de râvnit!

Numele Sodoma a devenit sinonim cu păcatul homosexualităţii sau sodomiei. Dar perversiunile sexuale nu erau singura cauză a distrugerii cetăţii. În Ezechiel 16:49,50 Domnul descrie păcătui Sodomei ca fiind „mândria, îmbuibarea şi lenevia".

Lot i-a primit pe cei doi îngeri şi a insistat ca ei să petreacă noaptea în casa lui, ştiind prea bine pericolul la care s-ar expune altfel. Chiar şi atunci bărbaţii Sodomei au încercai să comită viol homosexual asupra celor doi trimişi ai cerului, într-un efort disperat de a-şi salva oaspeţii, Lot le-a oferit cu neruşinare cele două fiice ale sale. Numai o minune a putut salva situaţia; îngerii i-au lovit pe sodomiţi cu orbire temporară, care i-a aruncat în derută.

Atât în Vechiul Testament (Geneza 19:1-26;Levitic 18:22;20:13), cât şi în Noul Testament, (Romani 1:18-32;1Corinteni 6:9;1Timotei 1:10), Dumnezeu condamnă păcatul homosexualităţii. El îşi arată mânia împotriva lui, distrugând cetăţile Sodomei şi Gomorei. În Legea lui Moise, sodomia se pedepsea cu moartea. Nici un homosexual nu va moşteni împărăţia lui Dumnezeu.

Aşa-numiţii „homo" (în limba engleză: „gays") plătesc un preţ mare pentru viaţa lor imorală. Pavel spune că ei „au primit în ei înşişi plata pentru rătăcirea lor" (Romani 1:27b). Aceasta include bolile venerice, pneumo-cistita, sarcomul lui Kaposi (o formă de cancer) şi SIDA. De asemenea, în afara bolilor, ei au remuşcări, tulburări fizice şi mentale şi schimbări anormale ale personalităţii.

Ca şi alţi păcătoşi, orice homosexual şi orice lesbiană pot fi salvaţi prin pocăinţă şi prin primirea Domnului Isus Cristos ca Mântuitor personal al lor. Dumnezeu îi iubeşte şi pe aceştia, chiar dacă urăşte păcatul lor.

Există o diferenţă între a fi un homosexual practicant şi a avea doar o înclinaţie. Biblia condamnă practicarea, nu orientarea. Mulţi oameni sunt atraşi de semenii lor de acelaşi sex, dar refuză să cedeze acestei atracţii. Prin puterea Duhului Sfânt, s-au disciplinat să reziste ispitei şi să trăiască în puritate. Multe persoane creştine de orientare homosexuală îşi privesc condiţia cu părere de rău, dar fiindu-le imposibil să se schimbe, au apelat la Duhul Sfânt pentru a căpăta puterea de a nu cădea în această ispită şi de a trăi în castitate, ceea ce constituie chiar sfinţirea. Predându-se lui Cristos, ei au dat în grija lui Dumnezeu această pată spirituală pentru ca puterea divină să se desăvârşească în slăbiciunea umană.

Unii dau vina pe Dumnezeu pentru că s-au născut cu această tendinţă, dar greşeala nu este a lui Dumnezeu, ci a păcătoşeniei umane. Orice copil căzut al lui Adam are tendinţe rele. Unii au o slăbiciune într-o privinţă, alţii în alta. Păcatul nu constă în a fi ispitit, ci în a ceda în faţa acelei ispite.

Există izbăvire de homosexualitate sau lesbianism, după cum este izbăvire de orice formă de poftă. În orice caz, consilierea spirituală de durată este foarte importantă în aproape fiecare caz de acest fel.

Creştinii trebuie să-i accepte pe homosexuali şi pe lesbiene ca pe nişte persoane, dar fără să le aprobe modul de viaţă. Întrucât şi ei sunt oameni pentru care a murit Cristos, creştinii trebuie să caute să-i câştige prin orice mijloace la o viaţă de „sfinţenie, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul" (Evrei 12:14).

Îngerii au insistat ca Lot şi familia sa să părăsească cetatea. Dar când acesta a încercat să-şi convingă ginerii (sau viitorii gineri), ei au crezut că glumeşte. Viaţa lui decăzută i-a anulat mărturia în timpul crizei. În dimineaţa următoare, îngerii i-au însoţit pe Lot, soţia şi fiicele lui afară din Sodoma. Chiar şi atunci Lot a încercat să evite plecarea, preferând să rămână în Ţoar, una din cetăţile satelit ale Sodomei. Nici măcar zece oameni neprihăniţi nu au fost găsiţi aici, aşa că Dumnezeu a distrus-o. Dar rugăciunea lui Avraam nu a rămas fără răspuns, căci Dumnezeu Şi-a adus aminte de Avraam şi l-a scos pe Lot din mijlocul holocaustului.

Deşi soţia lui Lot a părăsit cetatea, inima ei a rămas tot acolo, de aceea a căzut sub pedeapsa lui Dumnezeu. Prin cuvintele „Amintiţi-vă de nevasta lui Lot" (Luca 17:32), Cristos a menţionat-o ca avertisment pentru toţi cei care neglijează oferta Sa de mântuire.

Plecând din Ţoar, Lot a fugit într-o peşteră. Acolo fetele lui l-au îmbătat şi au comis incest cu el. Fata cea mare a născut un fiu pe nume Moab, iar cea mai mică a născut un fiu, Ben-Ami. Aşa au apărui moabiţii şi amoniţii, care aveau să fie spini în coasta lui Israel. Femeile moabite au fost acelea care mai târziu i-au sedus pe bărbaţii israeliţi să comită spre imoralitate (Numeri 25:1-3). Amoniţii au fost aceia care l-au învăţat pe Israel să se închine lui Moloh şi să-şi jertfească copiii (1Împăraţi 11:33;Ieremia 32:35). Ştim din 2Petru 2:7,8 că Lot era un om drept, dar datorită modului său de viaţă lumesc, şi-a pierdut mărturia (versetul 14), soţia (versetul 26), ginerii, prietenii, părtăşia (care nici nu exista în Sodoma), pământurile (începuse prin a fi un om bogat şi a sfârşit în sărăcie), caracterul (versetul 35), munca lui de o viaţă întreagă şi aproape chiar viaţa însăşi (versetul 22). Comportamentul depravat al fetelor lui arată cât de mult fuseseră acestea influenţate de modul de viaţă din Sodoma. Trăind astfel, nu există scăpare de pedeapsă. (Evrei 2:3).

7. Avraam şi Abimelec (cap. 20)

Ni se pare incredibil ca Avraam să mai încerce s-o recomande pe Sara drept sora lui la douăzeci de ani de la prima greşeală cu Faraon - este incredibil, până când ne amintim de propriile noastre păcate repetate! Incidentul cu Abimelec în Gherar este aproape o replică a duplicităţii lui

Avraam din Egipt (12:10-17). Dumnezeu a intervenit în realizarea promisiunilor sale despre naşterea lui Isaac care ar fi putut deveni altfel o frustrare. El l-a ameninţat pe Abimelec cu moartea. El este mai mult decât un simplu spectator pe marginea istoriei. El poate învinge răul din oamenii Săi, chiar prin vieţile celor păcătoşi. Păgânul Abimelec a acţionat mai drept decât Avraam, „prietenul lui Dumnezeu", în acest incident. (Abimelec este un titlu, şi nu un nume propriu). Este ruşinos când un credincios trebuie să fie pe drept mustrat de un om din lume! Când o jumătate de adevăr este prezentat drept întregul adevăr, atunci el este un neadevăr. Avraam a încercat chiar să arunce o parte din vină asupra lui Dumnezeu, care l-ar fi făcut să „rătăcească". Ar fi fost mult mai înţelept să-şi recunoască vina cu smerenie. Cu toate acestea, el a rămas omul lui Dumnezeu. Şi astfel, Domnul l-a trimis pe Abimelec la el, astfel ca Avraam să se roage pentru anularea fertilităţii femeilor din casa acestuia.

Expresia „aceasta să-ţi fie justificarea" este literal „un văl pentru acoperit ochii", însemnând un dar făcut cu scopul de împăcare. Deci, s-ar putea citi, „ţi-l ofer ca o satisfacţie pentru a dovedi tuturor care sunt cu tine şi tuturor bărbaţilor că tot răul a fost îndreptat".

8. Isaac, fiul Promisiunii (cap. 21)

Când fiul promis li s-a născut Sarei şi lui Avraam, aceştia i-au pus numele Isaac („hohot de râs"), cum poruncise Domnul (17:19,21). Aceasta exprima propria lor bucurie şi bucuria tuturor celor care urmau să afle vestea. Isaac avea probabil între doi şi cinci ani când a fost înţărcat. Ismael avea între treisprezece şi şaptesprezece ani pe atunci. Când Sara l-a văzut pe Ismael bătându-şi joc de Isaac la petrecerea de înţărcare, i-a spus lui Avraam s-o alunge pe Agar şi pe fiul ei. Pavel interpretează această faptă ca o dovadă că legea persecută harul, că legea şi harul nu pot coexista şi că binecuvântările spirituale nu pot fi obţinute pe principii legaliste (Galateni 4:29).

Avraam s-a întristat să-i piardă pe Agar şi pe Ismael, dar Dumnezeu l-a consolat cu promisiunea că Ismael va deveni tatăl unui mare popor. Şi totuşi Domnul i-a spus clar că Isaac era fiul promis prin care avea să fie îndeplinit legământul.

Când Agar şi băiatul ei aproape au pierit de sete în deşertul din sudul Canaanului, Dumnezeu i-a ajutat să găsească o fântână şi astfel au scăpat. Ismael era adolescent pe vremea aceea; deci, versetul 15 probabil înseamnă că Agar l-a împins sub un tufiş din cauza slăbiciunii de care fusese cuprinsă Numele lui Ismael „Dumnezeu aude”, se găseşte de două ori în versetul 17 - „Dumnezeu a auzit" şi „Dumnezeu a auzit". Copiii şi tinerii ar trebui încurajaţi să se roage. Dumnezeu aude şi răspunde!

Abimelec din versetul 22 nu este neapărat acelaşi cu cel din capitolul 20. Slujitorii acestui şef de trib au luat o fântână de la oamenii lui Avraam. Când Abimelec şi Avraam au încheiat un tratat de prietenie, patriarhul i-a spus lui Abimelec despre fântâna care fusese luată. Rezultatul a fost un legământ care acorda fântâna lui Avraam. El a denumit-o imediat Beerşeba („fântâna jurământului”). Locul a devenit mai târziu o cetate ce marca graniţa cea mai sudică a ţării. Avraam a sădit un tamarisc în memoria evenimentului.

9. Jertfirea lui Isaac (cap. 22)

Probabil nici o scenă din Biblie, cu excepţia Calvarului, nu este mai impresionantă ca aceasta şi nici una nu oferă un simbol mai clar al morţii Domnului pe cruce. Supremul test al credinţei lui Avraam a fost atunci când Dumnezeu i-a poruncit să-l aducă pe Isaac ca ardere de tot undeva în regiunea Moria.

De fapt, Dumnezeu n-a avut intenţia să-l lase pe Avraam să ducă jertfa până la capăt. El S-a opus din totdeauna jertfei umane.

Moria este lanţul muntos unde este situat Ierusalimul (2Cronici 3:1) şi unde s-a aflat şi Calvarul. Cuvintele lui Dumnezeu. „singurul tău fiu Isaac, pe care-l iubeşti", trebuie să-i fi străpuns inima lui Avraam cu o durere teribilă. Isaac era singurul fiu al lui Avraam, în sensul în care el era singurul fiu al promisiunii - unicul fiu, fiul naşterii miraculoase.

Prima apariţie a unui cuvânt în Biblie deseori constituie modelul utilizării lui în toată Scriptura. Dragoste (versetul 2) şi „închinare"(versetul 5) sunt prima oară întâlnite aici. Dragostea lui Avraam pentru fiul său este o imagine palidă a dragostei lui Dumnezeu pentru Domnul Isus. Jertfirea lui Isaac a fost o ilustrare a celui mai măreţ act de închinare - jertfa de Sine a Mântuitorului ca împlinire a voii lui Dumnezeu.

„Avraam, Avraam" este prima din cele zece reiterări de nume din Biblie. Şapte sunt chemări ale lui Dumnezeu către om (Geneza 22:11;46:2;Exod 3:4;1Samuel 3:10;Luca 10:41;22:31;Fapte 9:4). Celelalte trei sunt Matei 7:21,22;23:37;Marcu 15:34. Ele introduc probleme de mare importanţă. Îngerul Domnului (versetul 11) era Dumnezeu (versetul 12).

Aducerea lui Isaac ca jertfă a fost, de bună seamă, testul suprem al credinţei lui Avraam. Dumnezeu îi promisese acestuia urmaşi numeroşi prin acest fiu. Isaac ar fi putut să aibă cam douăzeci şi cinci de ani pe vremea aceea şi era necăsătorit. Dacă Avraam l-ar fi sacrificat, cum ar fi putut să se împlinească promisiunea? Conform textului de la Evrei 11:19. Avraam a crezut că, şi dacă îşi jertfeşte fiul Dumnezeu îl poate învia. Această credinţă a fost remarcabilă fiindcă, până atunci, nu existase nici un caz de înviere în istoria lumii. Observaţi credinţa lui şi în 22:5: „eu şi băiatul ne vom duce până colo să ne închinăm şi apoi ne vom întoarce la voi". Avraam a fost mai întâi justificat prin credinţă (15:6) şi apoi prin fapte (vezi Iacov 2:21). Credinţa era mijlocul mântuirii lui, în timp ce faptele erau dovada realităţii credinţei lui. Când Isaac l-a întrebat „Unde este mielul?", tatăl lui i-a răspuns, „Dumnezeu însuşi va purta de grijă de mielul pentru arderea de tot". Această promisiune nu a fost împlinită definitiv de berbecul din versetul 13, ci de Mielul lui Dumnezeu (Ioan 1:29).

Există două simboluri esenţiale ale lui Cristos în acest capitol. Isaac este primul: singurul fiu, iubit de tatăl său, doritor să facă voia tatălui, este la figurat primit înapoi din morţi.

Berbecul este al doilea simbol: o victimă inocentă a murit în locul unei alte fiinţe, sângele i-a fost vărsat şi a fost adus ca ardere de tot înaintea Domnului. Cineva a spus că, oferindu-i acest berbec lui Avraam, „Dumnezeu l-a cruţat de o lovitură de care nu S-a cruţat pe Sine". Îngerul Domnului din versetele 11 si 15, ca de altfel în tot Vechiul Testament, este Domnul Isus Cristos. Avraam a numit locul aceia „Domnul va purta de grijă" (Iehova Iire - versetul 14). Acesta este unul din cele şapte nume compuse ale Domnului din Vechiul Testament. Celelalte sunt:

Iehova-Rofeca - „Domnul care te vindecă" (Exod 15:26).

Iehova-Nisi - „Domnul, stindardul meu"(Exod 17:8-15).

Iehova-Şalom - „Domnul, pacea noastră" (Judecători 6:24).

Iehova-Roi - „Domnul, Păstorul meu" (Psalmul 23:1).

Iehova-Tsidkenu - „Domnul, neprihănirea noastră" (Ieremia 23:6).

Iehova-Şamah - „Domnul este prezent" (Ezechiel 48:35).

Domnul ajurat pe Sine, fiindcă nu putea să jure pe nimeni care să fie mai mare (Evrei 6:13). Promisiunea lui Dumnezeu aici, confirmată de jurământul Său, include binecuvântarea neamurilor prin Cristos (Vezi Galateni 3:16). În versetul 17c, Dumnezeu adaugă la uriaşa promisiune deja făcută: Sămânţa lui Avraam va stăpâni cetăţile duşmanilor săi. Aceasta înseamnă că urmaşii lui vor ocupa locul de autoritate peste aceia care li se vor opune. Capturarea porţilor cetăţii însemna căderea cetăţii înseşi.

Fratele lui Avraam, Nahor, avea doisprezece fii, în timp ce Avraam avea doar doi - Ismael şi Isaac. Ce încercare trebuie să fi fost aceasta pentru credinţa lui Avraam, având în vedere că Dumnezeu îi promisese un număr de urmaşi comparabil cu stelele de pe cer! Probabil că acest lucru l-a determinat să-l trimită pe Eliezer în căutarea unei neveste pentru Isaac (cap. 24). Observaţi numele Rebeca din 22:23.

10. Mormântul familiei (cap. 23)

Când Sara a murit la o sută douăzeci şi şapte de ani, Avraam s-a înţeles cu locuitorii hitiţi din Hebron să cumpere peştera Macpela ca mormânt - singura tranzacţie de cumpărare a vreunei proprietăţi în timpul vieţii sale lungi de peregrinare. Acest pasaj oferă o descriere nepreţuită despre tocmeala atât de specifică popoarelor orientale. La început, hitiţii i-au oferit oricare din locurile lor folosite pentru înmormântare. Cu o curtoazie neobişnuită, Avraam a refuzat, insistând să plătească preţul integral pentru o peşteră deţinută de Efron. La început, Efron i-a oferit nu numai peştera, ci şi întreg terenul din jur ca dar, însă Avraam a înţeles că acesta fusese doar un gest politicos. Proprietarul nu avea de gând să-l dea cu adevărat. Când Avraam a insistat în dorinţa de a cumpăra, Efron a sugerat preţul de patru sute de sicli de argint, pretinzând că era un chilipir. De fapt, era un preţ exagerat şi în mod normal cumpărătorul ar fi continuat să se tocmească. Aşa că toata lumea a fost surprinsă când Avraam a acceptat preţul cerut de Efron. Avraam nu voia să fie dator unui necredincios şi nici noi nu trebuie să fim.

Mai târziu, peştera Macpela a devenit mormântul lui Avraam, Isaac, Rebeca, Iacov şi Lea. Localizarea tradiţională este locul unde acum se află o moschee musulmană.

11. O mireasă pentru Isaac (cap. 24)

Avraam l-a pus pe slujitorul său cel mai vârstnic să facă un legământ prin care jura că îi va căuta o nevastă lui Isaac; nu va îngădui ca acesta să ia o canaanită sau să trăiască în Mesopotamia. Străvechiul gen de jurământ descris în versetele 2-4 şi 9 este explicat de Charles F. Pfeiffer:

„Conform expresiei biblice, copiii se spune că se nasc din „coapsa" tatălui lor (cf. Geneza 46:26). Punând mâna pe coapsa tatălui se interpreta că, dacă un legământ ar fi încălcat, copiii care se născuseră, sau urmau să se nască din „coapsă" vor răzbuna această încălcare. Lucrul acesta fusese denumit „jurământ pe urmaşi" şi este în mod deosebit aplicabil în cazul de faţă, fiindcă misiunea slujitorului este să asigure urmaşi lui Avraam prin Isaac."

Slujitorul este un tip (simbol) al Duhului Sfânt trimis de Tatăl să peţească o mireasă pentru „cerescul Isaac" Domnul Isus. Naraţiunea relatează cu atenţie pregătirea călătoriei, darurile pe care le-a dus slujitorul şi semnul prin care el trebuia să recunoască femeia aleasă de Domnul. Murdoch Campbell analizează:

„Era un semn care fusese calculat în aşa fel încât să arunce multă lumină asupra caracterului fetei care să fie vrednică de fiul stăpânului. Slujitorul trebuia să ceară doar o „sorbitură" - (după cum s-ar putea traduce cuvântul ebraic) - de apă pentru sine; dar aceea pe care o alesese Dumnezeu să fie mama unui mare popor şi o strămoaşă îndepărtată a Domnului Isus Cristos urma să dezvăluie natura ei generoasă şi dorinţa ei de a sluji pe alţii, oferindu-i nu numai o sorbitură de apă, ci să bea cât doreşte. La acest lucru ea avea să adauge oferta uimitoare de a scoate apă şi pentru cămile. Acum, când ne gândim că aceste zece animale, după o călătorie lungă prin deşert, puteau goli pe puţin patru găleţi de apă, bunăvoinţa spontană a fetei rugăciunilor lui de a-i servi pe om şi animal deopotrivă, ne dezvăluie un fel de a fi blând şi lipsit de egoism, cât şi un caracter de o nobleţe deosebită."

Bineînţeles frumoasa Rebeca, este cea care a îndeplinit condiţiile, primind astfel darurile slujitorului. În timp ce-l conducea la casa tatălui ei, slujitorul lui Avraam ştia că acesta era capătul căutărilor sale. Când Rebeca i-a explicat fratelui ei, Laban, situaţia, acesta a primit bine alaiul, apoi a auzit cum slujitorul a cerut-o în căsătorie pe Rebeca pentru Isaac. Potrivirea minunată a evenimentelor ca răspuns la rugăciunea slujitorului i-a convins pe Laban şi pe Bethuel, tatăl Rebecăi, că Domnul aranjase lucrurile în felul acesta.

Slujitorul a înmânat apoi darurile pentru Rebeca, Laban şi mama ei, pecetluind logodna. Dimineaţa, familia a dorit să-i întârzie plecarea, dar voinţa Rebecăi de a pleca a rezolvat chestiunea şi astfel ea a plecat cu binecuvântarea lor.

Prima oară când îl vedem pe Isaac după experienţa lui de la muntele Moria este când a ieşit s-o întâmpine pe Rebeca. Deci, prima oară când îl vom vedea pe Mântuitorul nostru după moartea, îngroparea, învierea şi înălţarea Lui va fi atunci când Se va întoarce să-Şi ceară mireasa aleasă (1Tesaloniceni 4:13-18). Întâlnirea lui Isaac cu Rebeca este de o tandră frumuseţe. Fără s-o fi văzut vreodată, el s-a însurat cu ea, a iubit-o şi, spre deosebire de ceilalţi patriarhi, n-a avut nici o altă soţie în afara ei.

12. Descendenţii lui Avraam (25:1-18)

În 1Cronici 1:32, Chetura este numită concubina lui Avraam. Versetul 6 pare să confirme acest lucru. Deci a fost o soţie mai puţin importantă, care nu se bucura de toate privilegiile unei soţii în casă, încă o dată, Dumnezeu relatează nereguli maritale cu care n-a fost niciodată de acord.

Avraam şi-a dat ultima suflare la o sută şaptezeci şi cinci de ani şi a fost a doua persoană înmormântată în peştera din Hebron. Cei doisprezece fii ai lui Ismael enumeraţi în versetele 12-16 au împlinit promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Avraam: ,,Va avea doisprezece prinţi" (17:20). Cu moartea lui Ismael, Isaac trece în centrul scenei în naraţiune.

1. Familia lui Isaac (25:19-34)

Timp de aproape douăzeci de ani după căsătoria ei, Rebeca a fost stearpă. Apoi, ca răspuns la rugăciunea lui Isaac, ea a născut. Lupta celor doi fii din pântecul ei a uluit-o, până când i s-a spus că fiii ei vor deveni căpeteniile a două naţiuni rivale (Israel şi Edom). Întâiul geamăn născut s-a numit Esau (păros). Celălalt s-a numit Iacov (înlocuitor). Chiar de la naştere, Iacov a încercat să aibă întâietate asupra fratelui său, apucându-1 de călcâi! Isaac avea şaizeci de ani când s-au născut cei doi băieţi.

Când băieţii au crescut, Esau a devenit un vânător iscusit, un om care prefera viaţa în aer liber. Iacov, pe de altă parte, era delicat, un om care prefera interiorul şi locuia în corturi. Isaac îl iubea mai mult pe Esau, dar Rebeca îl iubea pe Iacov. Probabil că era „băiatul mamei”.

Ca întâi născut, Esau avea dreptul la o parte dublă din averile tatălui său - adică, de două ori mai mult decât oricare alt fiu. De asemenea, devenea şeful tribului. Acesta era dreptul de întâi născut. În cazul lui Esau, în acest drept ar fi intrai şi posibilitatea de a deveni strămoşul lui Mesia. Într-o zi, în timp ce Esau se întorcea de la vânătoare, l-a văzut pe Iacov gătind o ciorbă roşie. El a cerut atât de implorator din mâncarea roşie, încât a fost poreclit „cel roşu" (Edom) şi numele a rămas şi urmaşilor lui edomiţii. Când Iacov i-a oferit din tocana lui în schimbul dreptului de întâi născut, Esau a acceptat prosteşte. „Nici o mâncare, cu excepţia fructului oprit, nu a fost plătită atât de scump ca această tocană”. Profeţia din versetul 23 este parţial împlinită în versetele 29-34. Dumnezeu nu trece cu vederea comportarea şi învârteala lui Iacov, dar un lucru e clar - Iacov a preţuit dreptul de întâi născut şi un loc în genealogia divină, în timp ce Esau a preferat satisfacerea apetitului fizic în locui binecuvântărilor spirituale.

Capitolul se încheie subliniind felul în care Esau şi-a tratat dreptul lui de întâi născut, mai degrabă decât modul în care Iacov şi-a tratat fratele. Urmaşii lui Esau au fost duşmani aprigi ai Israelului. Pierzarea lor finală este rostită în Obadia.

2. Isaac şi Abimetec (cap. 26)

Isaac a reacţionat la foamete la fel ca şi tatăl său (cap. 12 şi 20). În timp ce călătorea spre sud. Domnul ia apărut la Gherar (cuvântul locuiască din versetul 3 este un verb diferit în ebraică de acela din versetul 6 şi sugerează o staţionare temporară) şi l-a avertizat să nu meargă în Egipt. Gherarul era cam la jumătatea drumului spre Egipt. Dumnezeu i-a spus lui Isaac să stea temporar în Gherar, dar Isaac a locuit acolo mult timp. Dumnezeu i-a reconfirmat legământul necondiţionat pe care-l făcuse cu Avraam.

Isaac a reacţionat la frică la fel ca şi tatăl său. El şi-a prezentat soţia drept sora oamenilor din Gherar. Este povestea tristă a slăbiciunii unui tată repetată de fiul său. Când înşelăciunea a fost dată pe faţă şi mustrată, Isaac a mărturisit. Mărturisirea conduce la binecuvântare. Isaac a devenit bogat în Gherar - aşa de bogat că acel Abimelec care domnea pe atunci i-a cerut să plece. Aşa că Isaac s-a mutat din Gherar în valea Gherarului, nu departe de acolo.

Filistenii astupaseră fântânile pe care le săpase Avraam - un gest neprietenos, semnificând faptul că noii veniţi nu erau bineveniţi. Isaac a săpat din nou fântânile. Au urmat conflicte cu filistenii la Eşec (cearta) şi Sitna (gâlceava). În cele din urmă, Isaac s-a îndepărtat de filisteni. De data aceasta nu a mai fost conflict când a săpat o fântână, aşa că a numit-o Rehobot (loc larg). A plecat de acolo la Beerşeba, unde Domnul l-a reasigurat de promisiunea binecuvântării Lui şi unde Isaac a construit un altar (închinare), a ridicat un cort (locuire) şi a săpat o fântână (împrospătare). Cum este apa de necesară într-un pământ uscat, aşa şi Cuvântul în domeniul spiritual.

În legătură cu versetele 26-31 William spune:

„Numai atunci când Isaac se desparte de oamenii din Gherar, ei vin la el căutând binecuvântarea lui Dumnezeu. Creştinul ajută lumea cel mai bine când se separă de ea.”

Slujitorii lui Isaac au găsit apă în aceeaşi zi în care Isaac a făcut un pact de neagresiune cu Abimelec. Avraam pusese numele locului Beerşeba fiindcă a făcut un legământ acolo cu un Abimelec contemporan cu el (21:31). Acum, în condiţii similare, Isaac schimbă numele dat de Avraam în Şeba sau Beerşeba.

Căsătoria lui Esau cu Iudit şi Basemat. Două femei păgâne, a provocat durere părinţilor, aşa cum au provocat multe cupluri care s-au angajat la un jug nepotrivit de atunci încoace. De asemenea, a evidenţiat şi mai mult nevrednicia lui pentru dreptul de întâi născut.

1. Iacov îl înşală pe Esau (cap. 27)

Au trecut aproximativ treizeci şi şapte de ani de la evenimentele capitolului precedent. Isaac avea acum 137 ani, vederea îi slăbise şi se gândea că i se apropia sfârşitul, poate pentru că fratele său Ismael murise şi el la acea vârstă (Geneza 25:17). Dar el va mai trăi încă patruzeci şi trei de ani.

Când Isaac a poftit după nişte carne de căprioară de la Esau, promiţând o binecuvântare în schimb, Rebeca a plănuit să-şi înşele soţul pentru a obţine binecuvântarea pentru Iacov, pe care-l iubea. Trucul nu era necesar, deoarece Dumnezeu deja îi promisese binecuvântarea lui Iacov (25:23b). Ea a gătit carnea de capră astfel încât să pară căprioară gustoasă şi a pus blana caprei pe braţele lui Iacov pentru a fi confundat cu Esau cel păros. Isaac a făcut greşeala să se încreadă în simţuri; braţul păros semăna la pipăit cu al lui Esau. Nu trebuie să dăm crezare simţurilor şi sentimentelor în chestiunile spirituale. După cum a observat şi Martin Luther:

„Sentimentele vin şi se duc, dar ele înşală. Garanţia noastră este Cuvântul lui Dumnezeu; nimic altceva nu merită încrederea.”

Deşi Rebeca a plănuit această înşelăciune, Iacov era la fel de vinovat pentru că a dus-o la îndeplinire. Şi a cules ceea ce a semănat. C. H. Mackintosh a observat că:

„Oricine urmăreşte viaţa lui Iacov, după ce a obţinut prin înşelăciune binecuvântarea tatălui său va realiza că el s-a bucurat de prea puţină fericire lumească. Fratele a căutat să-i ucidă şi pentru a evita aceasta a trebuit să părăsească casa tatălui său; unchiul său Laban l-a înşelat. El a trebuii să plece de acolo clandestin. A cunoscut josnicia fiului său Ruben, cruzimea lui Simeon şi Levi faţă de sihemiţi; apoi a trebuit să resimtă pierderea soţiei sale iubite, presupusa moarte prematură a lui Iosif; şi pentru a pune vârf la toate, a fost forţat de foamete să fugă în Egipt şi acolo a murit într-un pământ străin”.

Isaac 1-a binecuvântat pe Iacov cu prosperitate, putere şi protecţie. Este interesant că binecuvântările rostite de patriarhi au fost profetice; ele s-au împlinit literalmente, fiindcă, de fapt, aceşti oameni au vorbit sub inspiraţie.

Când s-a întors Esau şi a aflat de înşelăciune, a cerut cu lacrimi binecuvântarea. Dar binecuvântarea fusese oferită lui Iacov şi nu putea fi retractată (Evrei 12:16,17). Totuşi, Isaac a avut şi pentru Esau un cuvânt:

„Departe de solul bogat al pământului vei trăi tu, departe de rouă cerului de sus; vei trăi din sabia ta şi-ţi vei sluji fratele; dar când vei fi cuprins de neastâmpăr, vei zdrobi jugul său (versetele 39,40 traducerea Motfatt)".

Acest lucru sugerează că edomiţii vor trăi în locuri pustii, vor fi războinici, vor fi supuşi de israeliţi, dar se vor răscula la un moment dat împotriva acestei stăpâniri. Această ultimă profeţie s-a împlinit în timpul domniei lui Ioram, regele lui Iuda (2Regi 8:20-22).

Esau a plănuit să-l omoare pe fratele lui, Iacov, imediat ce tatăl lor va muri şi perioada de jale se va fi încheiat. Când Rebeca a aflat acest lucru, i-a spus lui Iacov să fugă la fratele ei Laban, în Haran. Ea se temea nu numai că Iacov va fi ucis, ci şi că Esau ar putea apoi fugi sau ar putea fi ucis într-o răzbunare sângeroasă şi şi-ar pierde ambii fii. În orice caz, pentru a-i explica lui Isaac plecarea lui Iacov, ea a pretins că se teme că Iacov va lua de soţie o hitită, aşa cum tăcuse Esau. Iacov se aştepta să se întoarcă curând, dar acest lucru nu avea să se întâmple decât peste mai bine de douăzeci de ani. Tatăl său încă va mai fi în viaţă, dar mama va fi decedată.

2. Fuga lui Iacov spre Haran (cap. 28)

Isaac l-a chemat pe Iacov şi l-a binecuvântat, trimiţându-l în Padan Aram, o regiune din Mesopotamia, astfel încât să-şi poată găsi o nevastă printre rudele mamei lui, mai curând decât printre canaanite. Plecarea lui l-a făcut pe Esau să încerce să recâştige binecuvântarea tatălui său, căsătorindu-se cu o fiică a lui Ismael. A fost un caz de facere de rău (înmulţirea soţiilor) în speranţa că din asta s-ar putea să rezulte bine.

La Betel, Iacov a avut un vis minunat în care a văzut o scară între cer şi pământ. Aceasta sugera „faptul unei comuniuni reale, neîntrerupte şi apropiate între cer şi pământ şi mai ales între Dumnezeu în gloria Lui şi om în singurătatea lui."

În discuţia cu Natanael, Domnul Isus a făcut o referire evidentă la acest incident şi l-a legat de a Doua Sa Venire şi gloria din timpul Mileniului (Ioan 1:51). Dar credincioşii se pot bucura chiar acum de o comuniune continuă cu Domnul. În timpul acela când inima lui Iacov era probabil plină de regrete pentru trecut, de singurătate în prezent şi de temeri pentru viitor, Dumnezeu a făcut un legământ cu el cum făcuse cu Avraam şi Isaac. Observaţi promisiunea tovărăşiei: „Eu sunt cu tine"; siguranţă: „Te voi păzi pretutindeni pe unde vei merge"; călăuzire „şi te voi aduce înapoi în ţara aceasta"; garanţie personală „nu te voi părăsi până nu voi Împlini ceea ce-ţi spun". Conştient că L-a întâlnit pe Dumnezeu acolo, Iacov a schimbat numele locului din Luz (despărţire) în Betel (casa lui Dumnezeu).

„Înainte de Betel, unde Iacov a fost „surprins de bucurie" şi „paralizat de teamă", el nu avusese nici o întâlnire personală cu Dumnezeu. Totul îi parvenise la mâna a doua".

Apoi, Iacov pare să se târguiască cu Dumnezeu. De fapt, el se târguia pentru mai puţin decât îi oferise Dumnezeu (versetul 14). Credinţa lui nu era suficient de puternică pentru a-L crede pe Dumnezeu pe cuvânt, aşa că a trebuit să-şi condiţioneze zeciuiala de împlinirea a ceea ce promisese El. O altă interpretare totuşi, este aceea că, acel „dacă" este pur şi simplu o parte inerentă a tuturor jurămintelor ebraice şi că Iacov s-a legat să dea zeciuiala necondiţionat (vezi Numeri 12:2;Judecători 11:30,31;1Samuel 1:11 pentru alte jurăminte similare).

3. Iacov, soţiile şi descendenţii săi (cap. 29:1-30-24)

Iacov avea şaptezeci şi şapte de ani când a plecat din Beerşeba către Haran. Va petrece douăzeci de ani acolo slujindu-l pe unchiul său Laban, treizeci şi trei de ani înapoi în Canaan şi ultimii şaptesprezece ani de viaţă în Egipt. Sosind în Padan Aram, a fost călăuzit chiar la păşunea pe care păstorii din Haran îşi păşteau turmele. Atât de perfectă a fost sincronizarea de către Dumnezeu, că Rahela tocmai sosea cu turma ei când Iacov vorbea cu păstorii. Fiind un bun păstor el însuşi, Iacov s-a mirat că aşteptau toţi la fântână când încă era lumină, adică era încă timp de păşunat. Au explicat că nu dau capacul la o parte de pe fântână până ce nu sosesc toate turmele. A fost un moment emoţionant pentru Iacov să-şi întâlnească verişoara Rahela şi de asemenea, puţin mai târziu, pentru Laban să-şi întâlnească nepotul.

Laban a fost de acord să i-o dea pe Rahela în schimbul a şapte ani de muncă. Anii i s-au părut lui Iacov câteva zile, datorită dragostei pe care i-o purta Rahelei. Aşa trebuie să fie şi pentru noi în slujba Domnului.

Lea avea vederea slaba şi nu era atrăgătoare. Rahela era frumoasă. După obiceiul locului, mireasa trebuia să vina în camera mirelui în noaptea nunţii, acoperită de un văl şi probabil când în cameră era întuneric. Vă puteţi imagina cât de furios a fost Iacov în dimineaţa în care a descoperit că soţia lui era Lea! Laban îl păcălise, dar şi-a scuzat festa argumentând că, obiceiul local era ca fata cea mare să se mărite prima. Apoi Laban a spus: „Isprăveşte săptămâna cu aceasta şi-ţi vom da şi pe cealaltă pentru slujba pe care o vei mai face la mine alţi şapte ani." La sfârşitul săptămânii de nuntă, Iacov s-a căsătorit şi cu Rahela, apoi i-a slujit lui Laban încă şapte ani pentru ea. Iacov semănase înşelăciune şi acum culegea tot înşelăciune! Când Domnul a văzut ca Lea era urâtă de către Iacov (sau iubită mai puţin decât Rahela) El i-a dat drept compensaţie, copii. Această lege a compensaţiei divine acţionează încă. Oamenilor cărora le lipseşte ceva într-o privinţă li se dă altceva în alta. Lea a recunoscut mâna Domnului când a pus numele copiilor ei (versetele 32,33,35). Din ea se trage preoţia (Levi), spiţa regală (Iuda) şi în final Cristos. În acest capitol este vorba despre primii patru fii ai lui Iacov. Lista completă a fiilor lui Iacov este următoarea.

Fiii născuţi din Lea:

Ruben - (iată, fiu) (29:32)

Simeon - (ascultare) (29:33)

Levi - (alipire) (29:34)

Iuda - (laudă) (29:35)

Isahar - (răsplată) (30:18)

Zabulon - (locuinţă) (30:20)

Fiii născuţi din Bilha, roaba Rahelei:

Dan - (judecător) (30:6)

Neftali - (luptă) (30:8)

Fiii născuţi din Zilpa, roaba Leei:

Gad - (trupă sau noroc) (30:11)

Aşer - (fericit) (30:13)

Fiii născuţi Rahelei:

Iosif - (adăugat) (30:24)

Beniamin - (fiul mâinii drepte)

Din disperarea de a avea un copil care să se joace pe genunchii ei, Rahela a dat-o pe roaba ei Bilha lui Iacov, drept concubină. Chiar dacă astfel de aranjamente erau obişnuite în vremea aceea, erau contrare voii lui Dumnezeu. Bilha a născut doi fii, Dan şi Neftali. Pentru a nu fi întrecută de sora ei Rahela, Lea i-a dat-o pe roaba ei, Zilpa, lui Iacov în concubinaj şi astfel s-au născut încă doi fii, Gad şi Aşer.

Mandragorele pe care le-a găsit Ruben erau o plantă, chipurile aducătoare de fertilitate în superstiţia locală. Şi fiindcă Rahela era stearpă, ea a dorit mult sa mănânce câteva din acele mandragore. În schimb, i-a permis Leei să trăiască cu Iacov, ca soţie. (Din motive necunoscute se pare că Lea îşi pierduse acest drept). Apoi Leei i s-au mai născut încă doi fii - Isahar şi Zabulon - şi o fiică, Dina. În sfârşit, Rahela a avut primul ei fiu şi l-a numit Iosif, exprimând credinţa că Dumnezeu îi va mai da încă un fiu.

4. Iacov, mai şiret decât Laban

Când Iacov i-a spus lui Laban că vrea să se întoarcă acasă în Canaan, unchiul lui l-a invitat să mai rămână. Laban i-a spus că învăţase din experienţă că Domnul l-a binecuvântat atâta timp cât Iacov a stat acolo şi că-i va plăti cât doreşte dacă va rămâne. Iacov a acceptat să continue să-l slujească pe Laban dacă acesta îi va da toate caprele şi oile pestriţe şi toţi mieii negri care vor fi fătaţi. Toate celelalte animale din turmă vor fi ale lui Laban. Acesta a acceptat pactul, spunând: „Fie aşa cum ai zis!" Laban a luat cele mai multe animale care i s-ar fi cuvenit lui Iacov şi le-a dat fiilor săi să le păstorească, dându-şi seama că reproducându-se, vor ajunge în stăpânirea lui Iacov. Apoi le-a încredinţat pe ale sale lui Iacov, la distanţă de trei zile de mers pe jos de celelalte. Acest lucru făcea imposibilă încrucişarea animalelor pestriţe din turmele păstorite de fiii lui Laban cu cele nepestriţe ale lui ce erau păstorite de Iacov.

Când a împerecheat turma lui Laban, Iacov a pus nuiele verzi pe care le cojise în faţa animalelor, indiferent de culoarea lor. Mieii sau iezii s-au născut bălţaţi, seini şi pestriţi. Aceasta însemna, bineînţeles, că aceştia urmau să aparţină lui Iacov. Au determinat oare aceste nuiele culoarea animalelor? Era sau nu o metodă ştiinţifică, nu se ştie (deşi dovezile genetice demonstrează că se poate să fi fost). Cum altfel ar fi putut să se nască animalele cu petele dorite de Iacov? În primul rând, se poate să fi fost o minune (vezi 31:12). Sau, se poate să fi fost o şmecherie a lui Iacov. În text există indicaţii că el ar fi cunoscut ştiinţa selecţiei animalelor. Prin selecţie atentă, nu numai că a obţinut animale pătate, dar le-a şi produs mai viguroase pentru el şi mai slabe pentru Laban. Probabil că nuielele cojite erau doar un truc pentru a-şi masca secretul faţă de alţii. Oricare ar fi explicaţia, Iacov a devenit un om bogat în ultimii şase ani în care l-a mai slujit pe Laban.

5. Întoarcerea lui Iacov în Canaan (cap. 31)

După ce Iacov şi-a dat seama că Laban şi fiii săi deveneau din ce în ce mai invidioşi şi îi purtau pică, Domnul i-a spus că venise vremea să se întoarcă în Canaan. Mai întâi le-a chemat pe Rahela şi pe Lea, au discutat problema, reamintindu-le cum l-a înşelat Laban şi cum i-a schimbat simbria de zece ori, cum Domnul l-a ajutat astfel încât turmele lui să se înmulţească şi tot Domnul i-a amintit de legământul pe care-l făcuse cu douăzeci de ani în urmă (28:20-22) şi cum Domnul îi spusese să se întoarcă în Canaan. Nevestele lui au fost de acord că tatăl lor n-a fost corect şi că trebuie să plece.

Griffith Thomas scoate în evidenţă câteva principii interesante pentru discernerea călăuzirii lui Dumnezeu din acest pasaj. Mai întâi Iacov a avut o dorinţă (30:25). În al doilea rând, situaţia cerea o schimbare. În al treilea rând, a auzit Cuvântul lui Dumnezeu cu claritate. Şi în sfârşit, a avut confirmarea soţiilor sale, în ciuda legăturii filiale pe care o aveau faţă de Laban. Remarcaţi că îngerul Domnului (versetul 11) este Dumnezeul de la Betel (versetul 13).

Înainte de plecarea secretă, Rahela a furat idolii casei tatălui ei şi i-a ascuns sub şaua cămilei. Posedarea idolilor casei implica, de fapt, conducerea familiei şi, în cazul unei fiice măritate, îi asigura soţului ei dreptul de a moşteni din averea tatălui ei. Deoarece Laban avea fii, în mod normai doar aceştia aveau dreptul la terafimii (idolii) tatălui lor. Hoţia Rahelei, deci, era o problemă serioasă şi avea ca scop asigurarea unei părţi principale a moştenirii tatălui ei pentru soţul ei.

Când Laban a aflat de fuga lor, el şi oamenii lui i-au urmărit timp de şapte zile, dar Domnul l-a avertizat pe Laban într-un vis să nu facă necazuri lui Iacov şi caravanei lui. Când i-a ajuns în sfârşit, s-a plâns numai că nu a avut ocazia să-i facă un cadou de plecare şi că i-au fost furaţi idolii.

Primei plângeri, Iacov i-a răspuns că a plecat în secret de teamă că Laban îşi va lua fetele înapoi cu forţa. Iar la a doua plângere, el a negat furtul şi a acceptat pripit să fie ucis cel la care se vor găsi idolii. Laban a făcut o percheziţie amănunţită în toată caravana, dar degeaba. Rahela, care stătea pe ei, s-a scuzat că nu se dă jos de pe cămilă pentru că avea ciclul menstrual, a pretins ea.

Acum a venit rândul lui Iacov să fie mânios. El l-a învinuit pe Laban pentru că l-a acuzat de furt şi pentru tratamentul nedrept pe care-l îndurase timp de douăzeci de ani, în ciuda muncii fidele şi generoase prestată de acesta. Acest pasaj dezvăluie faptul că Iacov era un om muncitor şi binecuvântarea lui Dumnezeu fusese asupra lui în tot ce făcuse. Suntem oare fideli faţa de patronii noştri? Binecuvântează

Dumnezeu ceea ce facem?

Laban a evitat chestiunea, argumentând că nu ar face vreun rău fiicelor sale, nepoţilor săi sau vitelor, apoi a sugerat că trebuie să facă un pact. Nu a fost un legământ binevoitor, prietenesc, acesta prin care cereau ca Domnul să vegheze asupra lor în timp ce se despărţeau. Mai curând, era un tratat între doi şmecheri, cerând Domnului să-i supravegheze că fac ceea ce trebuie atunci când nu mai erau unul în vederea celuilalt!

Era de fapt un pact de neagresiune, plus condiţia ca Iacov să nu se poarte urât cu fiicele lui Laban şi să nu se mai căsătorească cu alte femei. Laban a numit stâlpul de aducere aminte care a marcat pactul Iegar Sahaduta, o expresie aramaică. Iacov l-a numit Galed, un cuvânt ebraic. Amândouă însemnau „movila mărturiei". Nici unul din ei nu trebuia să treacă de aceste pietre pentru a-l ataca pe celălalt.

Laban ajurat pe Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Nahor şi Dumnezeul tatălui lor, Terah. Folosirea majusculei pentru cuvântul Dumnezeu în NKJV (la fel şi în Moffatt, NIV etc.) indică faptul că traducătorii au simţit că Laban se referea la adevăratul Dumnezeu pe care Avraam l-a cunoscut. În orice caz, fiindcă în ebraică nu există majuscule, nu putem şti cu precizie dacă Laban s-a referit la zeii păgâni pe care aceşti oameni îi veneraseră în Ur. Iacov a jurat pe Acela de care se temea tatăl său Isaac - adică Dumnezeu, de care se temuse Isaac. Isaac nu fusese niciodată idolatru. Iacov a adus o jertfă mai întâi, apoi a dat o masă pentru toţi cei de faţă şi a făcut tabără toată noaptea în munţi.

Dis-de-dimineaţă, Laban şi-a sărutat nepoţii şi fiicele în semn de rămas bun şi a plecat acasă.

6. Împăcarea lui Iacov cu Esau (cap. 32,33)

În drum spre Canaan, Iacov a întâlnit un grup de îngeri şi a numit locul acela Mahanaim (tabără îndoită). Cele două tabere ar putea fi armata Domnului (versetul 2) şi alaiul lui Iacov. Sau expresia poate fi la figurat exprimând o mare mulţime (versetul 10). Pe măsură ce se apropia de ţară, el îşi aducea aminte de fratele său, Esau, şi se temea de răzbunare. Oare mai era Esau supărat din cauză că îl înşelase cu acea binecuvântare? Mai întâi, Iacov a trimis soli... la Esau cu urări de pace. Apoi când a auzit că Esau îi venea în întâmpinare cu patru sute de oameni, s-a speriat aşa de tare încât şi-a împărţit familia în două grupuri, astfel încât dacă primul grup era distrus, celălalt putea fugi.

Rugăciunea lui Iacov s-a născut dintr-o nevoie disperată de protecţie divină. Era bazată pe relaţia de legământ pe care Domnul o stabilise cu el şi strămoşii lui şi era făcută cu smerenie. El s-a bizuit pe cuvântul lui Dumnezeu şi a pretins promisiunile Sale.

Cea mai bună rugăciune vine dintr-o necesitate interioară puternică. Prin sistemele de siguranţă omeneşti, deseori ne apărăm de o viaţă de rugăciune dinamică. De ce ne facem singuri acest rău?

Apoi, Iacov a trimis trei turme succesive de animale care totalizau 580 capete, ca dar pentru Esau, sperând să-l îmbuneze. Esau îşi primea astfel darul în trei tranşe. Manevrele lui Iacov exprimau neîncrederea sa sau, cel puţin un amestec de credinţă şi necredinţă.

După trimiterea familiei sale dincolo de pârâul Iaboc (el va goli), Iacov a petrecut noaptea singur la Peniel şi a avut una din cele mai importante experienţe ale vieţii iui. Un Om s-a luptat cu el. Acel Om a fost un înger (Osea 12:4), îngerul lui Iehova, Domnul însuşi. Domnul i-a scrântit piciorul lui Iacov la şold, făcându-l să şchioapete pentru tot restul vieţii. Deşi Iacov a pierdut lupta fizic, a câştigat o mare victorie spirituală. A învăţat să biruie prin înfrângere şi să fie puternic prin slăbiciune. Golit de eul său şi de încrederea în propria lui isteţime, el a recunoscut că era Iacov, un înlocuitor, un înşelător. Dumnezeu i-a schimbat atunci numele în Israel (tradus în mod divers ca „Dumnezeu conduce" sau „Cel ce se luptă cu Dumnezeu", sau „prinţul lui Dumnezeu"). Iacov a numit locul acela Peniel (faţa lui Dumnezeu) Fiindcă şi-a dat seama că-l văzuse pe Domnul. Pfeiffer consemnează că versetul 32 este încă de actualitate pentru evreii de astăzi:

„Nervul sciatic, sau nervul coapsei, trebuie scos de la animalul sacrificat înainte ca acea porţiune a animalului să fie pregătită pentru a fi mâncată de evreii ortodocşi.”

Cu cât se apropia Esau, Iacov cădea din nou în ghearele fricii şi a reacţiilor naturale, aranjându-şi familia într-un fel care să permită maximum de protecţie pentru cei pe care îi iubea mult. Iacov s-a închinat până la pământ de şapte ori în timp ce se apropia de fratele său. Spre deosebire de el, Esau era relaxat, cald şi plin de efuziune în timp ce-şi întâmpina fratele mai întâi, apoi soţiile acestuia şi copiii. El a protestat blând contra darului extravagant de vite, dar în final a acceptat să-l primească. Iacov pare să fi arătat fratelui sau o slugărnicie necuvenită, vorbind despre sine ca fiind slujitorul lui. Unii consideră că a apelat la linguşeală şi exagerare când i-a spus că văzându-l, parcă-L vede pe Dumnezeu. Pentru alţii „faţa lui Dumnezeu" ar însemna doar o faţă împăcată.

Când Esau a propus să călătorească împreună, Iacov a pretins că e imposibil, datorită mersului încet al copiilor şi animalelor tinere. Iacov a promis că se va întâlni cu Esau în Seir (Edom), deşi nu avea nici o intenţie să facă aşa. Chiar şi atunci când Esau a încercat să lase o parte din oamenii lui în urmă pentru a călători cu Iacov şi familia lui, acesta a refuzat, evitând să-i spună adevăratele motive - frica şi suspiciunea.

În loc să se deplaseze în sud spre muntele Seir, Iacov a mers spre nord-vest. În cele din urmă a ajuns la Sihem şi a poposit acolo, ridicând un altar pe care l-a numit (probabil cu îngâmfare) El Elohe Israel (Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel). Douăzeci de ani mai devreme, când Dumnezeu îi apăruse la Betel, Iacov jurase că Domnul va fi Dumnezeul lui, că-I va da zeciuială şi că va stabili Betelul drept casă a lui Dumnezeu (28:20-22). Acum, în loc să se întoarcă la Betel, el se stabileşte la cincizeci de kilometri de acolo, pe pământul fertil al Sihemului, probabil pentru a oferi vitelor sale o hrană bogată. (Sihemul reprezintă lumea). Dumnezeu nu-i vorbeşte direct decât, câţiva ani mai târziu, când îl cheamă pe Iacov să-şi îndeplinească legământul (cap. 35).

Între timp, au loc evenimentele tragice din capitolul 34.

7. Păcatele de la Sihem (cap. 34)

Numele lui Dumnezeu nu este menţionat în acest capitol. În timp ce Iacov şi familia sa locuiau în Sihem, Dina, fiica lui, s-a apropiat social de femeile păgâne - o nerespectare a principiului separării de cei necredincioşi. Într-una din aceste ocazii, Sihem, fiul lui Hamor, a atacat-o sexual pe Dina, apoi a dorit foarte mult s-o ia de nevastă. Realizând că Iacov şi fiii lui erau furioşi, Hamor a propus o soluţie paşnică: căsătorii între israeliţi şi canaaniţi şi drepturi depline pentru israeliţi ca cetăţeni ai ţării (versetul 9 poate fi interpretat ca una din multele încercări satanice de a perverti spiţa genealogică divină). Sihem s-a oferit să plătească orice zestre şi dar ar fi cerut israeliţii.

Fiii lui Iacov n-au avut, însă, nici o intenţie de a o da pe Dina lui Sihem, dar au minţit că vor face aşa dacă oamenii cetăţii se vor tăia împrejur. Semnul sfânt al legământului lui Dumnezeu avea să fie folosit în mod imoral. De bună credinţă, Hatnor, Sihetn şi toţi bărbaţii din cetate au îndeplinit condiţia cerută.

Dar în timp ce sihemiţii îşi reveneau după această operaţie, Simeon şi Levi i-au ucis mişeleşte, şi le-au furat bunurile. Când Iacov i-a certat cu blândeţe, Simeon şi Levi au răspuns că sora for nu trebuia să fie tratată ca o prostituată. De fapt, Iacov părea mai preocupat de binele lui decât de nedreptatea oribilă făcută oamenilor din Sihem. Observaţi folosirea de opt ori a pronumelui de persoana întâi din versetul 30.

8. Întoarcerea la Betel (cap, 35)

Capitolul 35 începe cu porunca lui Dumnezeu dată lui Iacov de a-şi împlini jurământul făcut cu treizeci de ani în urmă (28:20-22). Domnul a folosit evenimentele tragice din capitolul anterior pentru a-l pregăti pe patriarh să treacă la faptă. Observaţi că numele Domnului este menţionat de vreo douăzeci de ori, în contrast cu nici o menţionare în capitolul 34. Înainte de a împlini porunca Domnului de a se întoarce la Betel, Iacov a poruncit mai întâi familiei lui să înlăture idolii furaţi şi să se îmbrace în haine curate. Imediat ce au făcut astfel, au devenit o teroare pentru vecinii lor păgâni. Era potrivit ca Iacov să construiască un altar la ,,El Betel" şi să se închine Dumnezeului care-l apărase de fratele său Esau.

Încă o dată, Dumnezeu a afirmat că numele lui Iacov este acum Israel şi a reînnoit legământul pe care-l făcuse cu Avraam şi Isaac. Patriarhul a marcat locul sfânt cu un stâlp şi a numit din nou locul, Betel.

În timp ce familia lui Iacov călătorea de la Betel spre sud, Rahela a murit dând naştere. Ea a pus numele copilului Ben-Oni (fiul suferinţei mele), dar Iacov a numit cel de-al doisprezecelea fiu al său Beniamin (fiul dreptei mele). Aceste două nume pre-ilustrează suferinţele lui Cristos şi slava care avea să urmeze. Localizarea tradiţională a mormântului Rahelei (dar probabil neautentic) este undeva pe drumul dintre Ierusalim şi Betleem. De ce n-a fost ea îngropată cu Avraam, Sara şi Rebeca în peştera Hebronului? Probabil pentru că a adus idoli în familie.

Se menţionează în treacăt păcatul lui Ruben cu Bilha, concubina tatălui său, păcat prin care şi-a pierdut dreptul de întâi născut (49:3,4). Ultima propoziţie din versetul 22 începe un nou paragraf: Acum fiii lui Iacov erau doisprezece. Următoarele două versete enumera pe cei doisprezece fii. Deşi se spune în versetul 26, că aceşti fii i s-au născut lui Iacov în Padan Aram, Beniamin (versetul 24) face excepţie. El s-a născut în Canaan (versetele 16-19). Iacov s-a întors în Hebron la timp pentru a-l vedea pe tatăl său, Isaac, înainte ca acesta să moară. Mama lui Rebeca, murise cu câţiva ani în urmă. Trei înmormântări sunt relatate în acest capitol: aceea a Deborei, slujitoarea Rebecăi (versetul 8), a Rahelei (versetul 19) şi cea a lui Isaac (versetul 29).

9. Descendenţii lui Esau, fratele lui Iacov (cap. 36)

Capitolul 36 este consacrat urmaşilor lui Esau, care au locuit în ţara Edom, la sud-est de Marea Moartă. Genealogia semnifică împlinirea promisiunii că Esau va fi strămoşul unui popor (25:23). Esau a avut trei sau poate chiar patru neveste, dacă unele dintre ele au avut câte două nume (comparaţi 26:34;28:9;36:2,3). În versetul 24 Ana a găsit apă (sau „izvoare calde" în NASB).

Moise, autorul Genezei, a ştiut prin revelaţie divină (vezi 35:11) că Israelul va avea cândva un rege. Aşa cum şapte generaţii din spiţa de oameni necredincioşi a lui Cain au fost date în capitolul 4, tot aşa şapte generaţii de regi din spiţa de oameni necredincioşi a lui Esau sunt menţionate aici în versetele 33-39. Şapte, numărul desăvârşirii, indică probabil întreaga spiţă. Nici unul din urmaşii lui Esau nu este menţionat în registrul lui Dumnezeu cu cei credincioşi; toţi s-au pierdut în obscuritatea celor ce s-au îndepărtat de Dumnezeul cel viu. Ei au avut bogăţiile vremelnice şi faima trecătoare a acestei lumi, dar nimic pentru eternitate.

1. Iosif vândut rob (cap. 37)

Cuvintele „Aceasta este istoria lui Iacov" par abrupte. Istoria lui Iacov (cap. 25-35) este întreruptă de generaţiile lui Esau (cap. 36), apoi continuă din capitolul 37 până la sfârşitul cărţii, oprindu-se cu precădere asupra fiului lui Iacov, Iosif.

Iosif este unul din cele mai frumoase „tipuri” (simboluri) - ale Domnului Isus Cristos din Vechiul Testament, deşi Biblia nu-l etichetează niciodată ca „tip”. A.W. Pink enumera 101 corespondenţe între Iosif si Isus, iar Ada Habershon enumera 121.

De exemplu, Iosif a fost iubit de tatăl său (versetul 3); a mustrat păcatul fraţilor săi (versetul 2); a fost urât de fraţii săi şi vândut duşmanilor (versetele 4,26-28); a fost pedepsit pe nedrept (cap. 39); a fost înălţat şi a devenit salvatorul lumii, întrucât toata lumea trebuia să vină la el să cumpere pâine (41:57); a primit o nevastă dintre neamuri în timpul cât a fost respins de fraţii săi (41:45).

Haina pestriţă (o haină lungă cu mâneci) era semnul afecţiunii speciale a tatălui său, fapt ce a stârnit invidia şi ura fraţilor săi. În primul vis al lui Iosif, unsprezece snopi de grâu s-au plecat înaintea, celui de-al doisprezecelea snop, o profeţie conform căreia fraţii săi aveau să se plece într-o zi în faţa lui.

În următorul vis, soarele, luna şi unsprezece stele s-au aruncat cu faţa la pământ înaintea lui Iosif. Soarele şi luna îi reprezentau pe Iacov şi Lea (Rahela murise), iar cele unsprezece stele erau fraţii săi (versetele 9-11).

Când Iosif a fost trimis cu o însărcinare la fraţii lui, ei s-au sfătuit să-l ucidă, dar la propunerea lui Ruben au căzut de acord să-l arunce într-o groapă lângă Dotan. În timp ce s-au aşezat să mănânce, au văzut o caravană de ismaeliţi care mergeau spre Egipt şi, la sugestia lui Iuda, au hotărât să-l vândă. În acest pasaj, ismaeliţilor li se spune madianiţi, ca la Judecători 8:22-24. În timp ce negustorii madianiţi treceau pe acolo, fraţii lui Iosif l-au scos afară din groapă şi l-au vândut negustorilor.

Călătoria lui Iosif în Egipt

Ruben a lipsit în timp ce se petreceau toate acestea. Când s-a întors s-a îngrozit, fiindcă lui avea să-i revină răspunderea de a-i explica tatălui lor absenţa lui Iosif. Deci, au înmuiat haina lui Iosif în sângele unei capre şi apoi i-au înmânat-o cu neruşinare lui Iacov, care, cum era şi firesc, a presupus că Iosif a fost ucis. Iacov îşi înşelase odată tatăl cu pielea unei capre, dându-se drept fratele său Esau şi imitând braţele păroase ale acestuia (27:16-23). Acum şi el a fost înşelat amarnic de sângele unei capre de pe haina lui Iosif. „Durerea înşelăciunii este din nou

gustată". Madianiţii au împlinit fără să-şi dea seama scopurile lui Dumnezeu, oferindu-i lui Iosif transportul pe gratis până în Egipt şi vânzându-l lui Potifar, un dregător al lui Faraon. Astfel, Dumnezeu Îl face pe om să-L laude chiar şi în mânia acestuia, reţinând ceea ce refuză să-L laude (vezi Psalmul 76:10).

2. Iuda şi Tamar (cap. 38)

Povestea sordidă a păcatului lui Iuda cu Tamar ne arată încă o dată cât de mare este harul lui Dumnezeu, când ne amintim că Domnul Isus a descins din Iuda (Luca 3:33). Tamar este una din cele cinci femei menţionate în genealogia Domnului Isus din Matei 1; trei dintre ele fuseseră imorale - Tamar, Rahab (versetul 5) şi Batşeba (versetul 6). Celelalte sunt Rut, o ne-evreică (versetul 5) şi Maria, o fecioară evlavioasă (versetul 16). Pink observă câteva din înţelesurile mai adânci ale acestui eşec moral:

„Geneza 37 se încheie cu o relatare despre fiii lui Iacov care îşi vând fratele madianiţilor, care la rândul lor îl vând în Egipt. Această naraţiune vorbeşte, sub forma unui tip, despre respingerea lui Isus de către Israel şi darea Lui pe mâna neamurilor. De când liderii Israelului L-au dat pe Mesia pe mâna lui Pilat, ei, ca naţiune, nu mai au nici un fel relaţii cu El; şi Dumnezeu, de asemenea, S-a întors de la ei către neamuri. De aici reiese o întorsătură importantă în cadrul „tipului" nostru. În această faţă Iosif este văzut acum în mâinile neamurilor. Dar, înainte să ni se spună ce s-a întâmplat cu Iosif în Egipt, Duhul Sfânt ne relatează, într-un rezumat tipic, istoria evreilor, în timp ce anti-tipul Iosif lipseşte din ţară"

Nu este nici un întâmplător faptul că istoria lui Iosif este întreruptă de capitolul 38. Comportarea ruşinoasă a celorlalţi membri ai familiei lui Iosif face ca prin contrast caracterul său să strălucească asemenea unei lumini strălucitoare într-o lume sordidă.

Prima greşeală a lui Iuda a fost că s-a căsătorit cu o femeie canaanită, fiica lui Şua. Ea i-a născut trei fii - Er, Onan şi Şeia.

Er s-a căsătorit cu o canaanită pe nume Tamar, dar a fost omorât de Domnul pentru o nelegiuire nespecificată. Era obiceiul pe vremea aceea ca fratele celui mort sau o rudă apropiată să se căsătorească cu văduva acestuia, pentru a creşte copii în numele celui decedat.

Onan a refuzat să facă aşa, deoarece primul copil născut în cadrul acestui aranjament ar fi fost moştenitorul legal al lui Er, şi nu al său. Păcatul său nu a fost atât sexual, cât o demonstraţie de egoism. Nu a fost un act unic, ci, cum aflăm din Evrei, a fost un refuz persistent. Or, refuzul a afectat genealogia prin care Cristos avea să moştenească dreptul legal la tronul lui David. Atât de mult I-a displăcut acest lucru lui Dumnezeu, încât l-a omorât pe Onan. Văzând lucrul acesta, Iuda i-a spus Tamarei să se întoarcă la casa tatălui ei până când al treilea fiu, Şela, urma să aibă vârsta corespunzătoare căsătoriei. De fapt, aceasta era o diversiune. El nu voia nicidecum ca Şela să se căsătorească cu Tamar; el pierduse deja doi fii şi o considera o ,,femeie aducătoare de ghinion".

Când Şela a crescut mare şi Iuda n-a dat nici un semn că ar pregăti căsătoria acestuia cu Tamar, ea s-a hotărât să-l „agate" pe Iuda, întinzându-i o cursă. S-a îmbrăcat ca o prostituată şi s-a aşezat la vedere pe drumul spre Timna, unde ştia ca Iuda urma să meargă pentru a-şi tunde oile. El a văzut-o şi a avut relaţii nelegitime cu ea, neştiind că este propria sa noră. Plata convenită a fost o capră tânăra din turmele sale, dar până să i-o poată trimite, „prostituata" i-a cerut lui Iuda, ca zălog, inelul, lanţul şi toiagul lui. Lanţul putea fi acela de care era atârnat sigiliul său. Când Iuda a încercat să-i dea iedul în schimbul zălogurilor, n-a mai găsit „prostituata".

Trei luni mai târziu, Tamar a fost acuzată de prostituţie întrucât, ca văduvă, rămăsese însărcinată. Iuda a poruncit să fie arsă. În acel moment ea i-a dat înapoi zălogurile, spunând că stăpânul lor era tatăl copilului aşteptat. Acestea au fost dovezi indubitabile că Iuda avusese relaţii sexuale cu ea. Walter C. Wright descrie scena în culori vii:

„Însoţitorii lui Iuda îl anunţă că nora lui s-a prostituat. Judecata lui este rapidă şi decisivă: să fie arsă. Nu a existat ezitare sau compromis din partea lui. În timp ce rosteşte această sentinţă gravă, vocea nu-i tremură. Societatea israeliţilor trebuia protejată de astfel de nebunii şi nelegiuiri. Hotărârea este transmisă; se fixează ziua; pregătirile continuă; se înfige stâlpul, se aranjează rugul, se formează procesiunea, lumea se adună, femeia păşeşte spre aparentu-i sfârşit. Dar ţine în mâini zălogurile: inelul şi toiagul. Iar toiagul este toiagul lui Iuda; inelul este tot al lui! Obiectele acestea devin acuzaţii la adresa judecătorului ei. Ce greutate va mai avea acum sentinţa lui?"

Când Tamar năştea şi ieşit mâna copilului, moaşa a legat-o cu un fir roşu, gândindu-se că va fi întâiul născut. Dar mâna s-a retras şi un alt copil a ieşit primul. Numele lui a fost Perez (spărtură), iar al celuilalt Zerah (roşcovan).

Amândoi gemenii sunt menţionaţi în Matei 1:3, deşi spiţa mesianică trece prin Perez. Zerah a fost un strămoş al lui Acan (Iosua 7:1). „Este pur şi simplu uluitor", comentează Griffith Thomas, „că Dumnezeu a luat capătul atât de încâlcitelor iţe ale acestui ghem pentru a le ţese după modelul Său."

Căsătoria lui Iuda cu femeia canaanită (versetul 2) a fost primul pas spre pervertire al poporului lui Dumnezeu prin amestecul cu o rasă căreia i se dusese numele pentru imoralitatea ei. Israel avea să fie contaminat de enormităţile de nedescris ale închinării destrăbălate în faţa naturii. Dumnezeu este un Dumnezeu al separării; când ne înfrăţim cu lumea, plătim un preţ groaznic.

3. Ispitirea lui Iosif şi biruinţa lui (cap. 39)

Naraţiunea revine acum în Egipt, unde Iosif ajunge supraveghetor în casa lui Potifar căpitan în garda palatului lui Faraon. Domnul a fost cu el şi Iosif a propăşit în tot ce făcea (Tyndale, în 1534, a tradus prin „era un tip norocos", versetul 2).

Soţia lui Potifar a încercat în de nenumărate ori să-l seducă pe Iosif, dar el a refuzat cu stăruinţă. El nu voia să înşele încrederea stăpânului său ori să păcătuiască împotriva lui Dumnezeu. Într-o zi ea 1-a prins de poala veşmântului său. El s-a smucit şi a fugit, lăsând veşmântul în mâna ei. Şi-a pierdut haina, dar şi-a salvat caracterul iar mai târziu a câştigat o cunună. Ea a folosit haina drept „dovadă" că Iosif a încercat s-o violeze.

Credincioşii sunt învăţaţi să fugă de curvie, de idolatrie şi de poftele tinereţii. Mai bine să fugi decât să cazi.

Fără să facă cercetările de rigoare, stăpânul lui Iosif îl aruncă pe Iosif în temniţă, dar chiar şi acolo el a fost binecuvântat de Dumnezeu şi i s-a încredinţat o funcţie de mare răspundere. Faptul că Iosif nu a fost executat ar putea indica faptul că Potifar nu şi-a crezut soţia pe deplin; nu putea să nu-i cunoască adevăratul caracter. Adevărul din Romani 8:28 este expus minunat în acest capitol. Dumnezeu lucra din culise pentru

Iosif. Acesta s-a împotrivit ispitei şi a căutat să evite ocaziile de păcătuire (versetele 8-10). Cu toate acestea, seducătoarea lui l-a acuzat pe nedrept. Şi iată cum, pentru a doua oară, Iosif este aruncat în lanţuri (Psalmul 105:17-19). În aceste împrejurări poate cineva ar spune că ar fi fost îndreptăţit să se mânie. Numai că Iosif nu a trăit sub presiunea împrejurărilor, ci deasupra lor, drept care a văzut mâna lui Dumnezeu în ele. Timpul petrecut în închisoare a fost „o perioadă de pregătire pentru guvernare". Astfel răul pe care i l-au dorit alţii s-a întors spre bine.

4. Iosif tălmăceşte visul paharnicului şi al brutarului (cap. 40)

Printre deţinuţii alături de care se afla Iosif în închisoare au fost şi paharnicul şi brutarul lui regelui Egiptului (versetele 1-4). Când au visat fiecare un vis, Iosif s-a oferit să le tălmăcească (versetele 5-8). Visul paharnicului cu viţa a însemnat că Faraon urma să-1 înalţe în dregătorie în trei zile (versetele 9-15). Dar visul brutarului cu cele trei coşuri de pâine albă a însemnat faptul că în trei zile Faraon urma să-i ia capul, spânzurându-l (versetele 16-19).

Observaţi că Iosif nu a aşteptat să se schimbe împrejurările. El L-a slăvit pe Dumnezeu şi i-a slujit pe alţii în împrejurările respective.

Când mai marele paharnicilor a fost eliberat, el a uitat să mijlocească pentru Iosif aşa cum făgăduise (versetul 23). Dar Domnul n-a uitat „Aminteşte-ţi de mine când îţi va merge bine" (versetul 1.4). Mântuitorul a rostit cuvinte asemănătoare în noaptea trădării Sale, cuvinte pe care le putem pune în practică atunci când ne împărtăşim din pâinea şi din vinul simbolizând trupul Său frânt pe cruce şi sângele vărsat pentru mântuirea noastră.

5. Iosif tălmăceşte visurile lui Faraon (cap. 41)

Când nici unul din magii Egiptului nu a putut tălmăci visul lui Faraon cu cele şapte vaci frumoase la vedere şi grase la trup, şi cele şapte vaci urâte la vedere şi slabe, nici visul al doilea cu cele şapte spice de grâu grase şi frumoase, urmate de alte şapte spice slabe şi arse de vântul de răsărit, mai marele paharnicilor şi-a amintit de Iosif şi de priceperea lui de a tălmăci visuri. Cei doi ani menţionaţi în versetul 1 ar putea să se refere fie la perioada detenţiei lui Iosif, fie la timpul scurs de la eliberarea mai-marelui paharnicilor.

Chemat înaintea lui Faraon, Iosif a explicat că vor fi şapte ani de belşug în Egipt, urmaţi de şapte ani de foamete, care vor devasta pământul. Repetarea sau duplicarea visului lui Faraon a însemnat că era stabilit de Dumnezeu ca acest lucru să se întâmple în curând. Vedem aceasta şi în cele doua visuri ale lui Iosif referitoare la viitor (37:6-9) şi în viziunile similare ale lui Daniel cap. 2 şi 7. În Biblie, doi este numărul martorilor, Iosif i-a dat lui Faraon, în palatul regal, acelaşi răspuns pe care-l dăduse şi slujitorilor acestuia în temniţă. ,,Nu eu! Dumnezeu va da un răspuns prielnic de pace" (versetul 16, cf. 40:8). Această smerenie a făcut posibil ca Domnul să-i încredinţeze lui Iosif o responsabilitate uriaşă, fără teama că aceasta îl va corupe.

Iosif l-a sfătuit pe Faraon să facă rezerve de grâne în timpul acestor ani de belşug, astfel încât să fie suficiente pentru vremea foametei. Planul lui era ceea ce de atunci încoace s-au numit „grânarele mereu normale".

Faraonul a fost atât de mulţumit, încât l-a făcut pe Iosif al doilea după el şi l-a numit să ducă la îndeplinire programul (versetul 40); l-a asigurat că fără consimţământul lui nimeni nu va putea face nimic (versetul 44) şi i-a dat un nou nume, Ţafnat-Paneah (versetul 45a). Înţelesul numelui său este nesigur. Unii cred că ar fi: Mântuitor al lumii", alţii propun traducerea „Dumnezeu vorbeşte şi trăieşte". Faraon i-a dat lui Iosif o soţie numită Asenath (versetul 45). Cum a putut Faraon să pună un deţinut evreu stăpân peste Egipt pe baza tălmăcirii unui vis, fără să aştepte să vadă dacă se va împlini? Răspunsul îl găsim în Proverbe 21:1: „Inima regelui este în mâna Domnului". Uleiul se ridică la suprafaţă. Iosif a fost primul dintre mulţi evrei evlavioşi care s-au ridicat la poziţii de mare cinste şi răspundere în guvernele neamurilor. Avea vârsta de treizeci de ani când şi-a început lucrarea (versetul 46); trecuseră treisprezece ani de când fusese vândut de către fraţii săi (cf. 37:2).

Belşugul primilor şapte ani a fost atât de mare încât nu s-a putut ţine o evidenţă exactă a recoltelor. În acea perioadă s-au născut cei doi fii ai lui Iosif - Manase (cel ce te face să uiţi) şi Efraim (rodnic). Uitând răul care i se făcuse, Iosif a devenit rodnic.

Când au venit cei şapte ani de foamete, oamenii înfometaţi ai Egiptului şi ai tuturor popoarelor au venit la Iosif să cumpere grâne. Aici Iosif este din nou un „tip" (simbol) al lui Cristos, prin care toate binecuvântările lui Dumnezeu sunt distribuite înfometaţilor lumii. Providenţa lui Dumnezeu a fost cea care l-a adus pe Iosif în Egipt pentru a-şi salva poporul de înfometare, dar scopul avut în vedere a fost şi acela de a-i izola pe israeliţi de poluarea morală a Canaanului. Capitolul 38 ilustrează ce li se întâmpla copiilor lui Israel în Canaan. Remediul lui Dumnezeu a fost să-i scoată din Canaan şi să-i ducă în Egipt, unde urmau să fie practic total despărţiţi de păgâni (43:32).

6. Fraţii lui Iosif în Egipt (cap. 42-44)

Scena se schimbă, ducându-ne înapoi la Iacov în Canaan, unde foametea era foarte acută. Auzind că erau grâne din belşug în Egipt, dar neştiind nimic despre Iosif, Iacov şi-a trimis zece dintre fiii lui să cumpere provizii. Numai Beniamin a rămas acasă. Din câte ştia Iacov, Beniamin era singurul său fiu rămas în viaţă de la Rahela sa iubită.

Când fraţii lui Iosif s-au înfăţişat înaintea sa, el i-a tratat aspru, acuzându-i că sunt spioni, aruncându-i apoi în închisoare şi poruncindu-le să îl aducă pe Beniamin, fratele lor cel mai mic. În sfârşit, Simeon a fost ţinut ostatic în timp ce ceilalţi nouă fraţi s-au întors în Canaan să-l ia pe Beniamin, plini de provizii, de grâne şi cu banii lor strecuraţi înapoi în bagaje. Se observă dragostea şi compasiunea ascunsă a lui Iosif pentru fraţii săi strălucind în naraţiune (versetele 24a,25), paralel cu mustrările tot mai mari pe care le resimţeau fraţii lor pentru păcatul ce-l săvârşiseră faţă de fratele lor „dispărut" cu peste douăzeci de ani în urmă (versetul 21,22). Iosif, bineînţeles, a vrut să-i facă să-şi recunoască vina.

Credem că Iosif este un „tip" al lui Cristos care se va îngriji de fraţii Săi în timpul Marii Strâmtorări. Evenimentele care duc la împăcarea lui Iosif cu fraţii săi alcătuiesc una din cele mai mişcătoare fragmente din Biblie. Aproape nici o altă naraţiune nu constituie o imagine atât de intimă, de detaliată şi de completă a lui Isus Cristos.

Anumite persoane, evenimente şi lucruri din Vechiul Testament sunt clar identificate ca ,,tipuri" (din greacă: „jupoi") sau simboluri în Noul Testament. Astfel, despre Adam se spune că este un tip al lui Cristos (Romani 5:14). Alţii nu sunt menţionaţi în mod specific ca tipuri, totuşi paralelele sunt prea multe şi prea evidente pentru a putea fi tăgăduite. Iosif, de pildă, nu a fost niciodată numit explicit un tip al Domnului Isus şi totuşi sunt peste o sută de corespondenţe între Domnul Isus şi Iosif.

Când Domnul Isus a vorbit cu cei doi ucenici întristaţi pe dramul spre Emaus, El le-a expus din toate Scripturile (sublinierea noastră) lucrurile privitoare la El (Luca 24:27). Cristos cel întrupat a spus, „în sulul cărţii este scris despre Mine" (Evrei 10:7). De aceea suntem îndreptăţiţi să-L căutăm pe Cristos în toate Scripturile.

Referitor la experienţele poporului Israel din Vechiul Testament, Pavel ne spune că „toate aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească de exemple (gr. tupoi) şi au fost scrise pentru învăţătura noastră peste care au venit sfârşiturile veacurilor" (1Corinteni 10:11). Aceasta susţine convingător opinia conform căreia nu numai tipurile expres menţionate în Biblie sunt valabile, ci şi multe altele.

Pavel i-a reamintit lui Timotei că toată Scriptura este de folos (2Timotei 3:16). Există lecţii spirituale pe care trebuie să ni le însuşim, cu condiţia să avem ochi să le vedem.

Porţiuni mari din cartea Evrei constituie o explicaţie a tipologiei cortului (tabernacolului) şi obiectelor sale interioare. Deşi e drept că o viziune prea îngustă asupra tipologiei va îngrădi capacitatea unui credincios de a savura spiritual o mare parte din Vechiul Testament, cealaltă extremă, potrivit căreia din toate facem o tipologie sau transformăm întreaga istorie în alegorie, trebuie de asemenea evitată.

Explicaţii forţate sau fanteziste ale tipurilor i-au conferit un nume rău acestei teme. Nu trebuie să permitem extremismului să ne văduvească de bogăţia spirituală a Vechiului Testament. Dacă o interpretare îl înalţă pe Cristos şi/sau zideşte poporul, şi/sau transmite evanghelia celor pierduţi, fiind în conformitate cu întreaga învăţătură a Cuvântului, este cel puţin o aplicaţie valabilă a adevărului.

În drum spre casă, unul din fraţi şi-a găsit banii în sac. Au intrat în panică cu toţii, crezând că vor fi acuzaţi de furt (26-28).

Când au ajuns acasă şi au povestit întâmplarea, şi ceilalţi şi-au găsit şi banii în saci, drept care teama lor a crescut, Iacov era de neconsolat. În ciuda ofertei lui Ruben ca viaţa celor doi fii să fie un gaj, patriarhul se temea să-l lase pe Beniamin să plece în Egipt, de teamă să nu i se întâmple ceva rău.

În sfârşit, Iacov a fost silit de asprimea foametei să acţioneze. Fraţii nu se puteau întoarce fără Beniamin - condiţie pusă de guvernator, respectiv Iosif. Iuda s-a angajat să răspunde de Beniamin şi Iacov a acceptat oferta. Cel puţin în această privinţă, Iuda ne aminteşte de descendentul său, Domnul Isus, care a devenit garanţia noastră pe crucea Calvarului. Iacov a trimis un cadou guvernatorului Egiptului, care consta din leacuri, miere, mirodenii, smirnă, fistic şi migdale - produse care nu erau afectate de foamete. De asemenea a insistat ca ei să ia o sumă dublă de bani, în caz, că fusese o greşeală.

Iosif a fost foarte mişcat când şi-a văzut din nou fraţii, dar încă nu şi-a descoperit identitatea. A poruncit slujitorilor să pregătească o masă. Când fraţii lui au fost duşi în casa lui Iosif, au crezut că vor fi traşi la răspundere pentru banii găsiţi în saci. Ei i-au explicat pe larg intendentului lui Iosif dar acesta i-a asigurat că n-au de ce să se teamă. Registrele lui arătau că aceştia plătiseră. Simeon a fost eliberat din închisoare şi li s-a alăturat în pregătirile pentru ospăţ. Au pregătit cadoul tatălui lor să i-l dea Iosif când acesta urma să sosească la amiază.

Dacă ne întrebăm: „Au fost oare banii înlocuiţi descoperiţi pe drumul de întoarcere spre Canaan (42:2-43:21) sau când ei ajunseserăm faţa lui Iacov?" (42:35). Răspunsul este - în ambele momente. Descoperirea lor s-a făcut în două serii. Un frate a descoperit că are banii pe drum, iar ceilalţi când au ajuns acasă. Este de înţeles că atunci când au relatat faptele intendentului lui Iosif, au prezentat o versiune prescurtată.

Când Iosif a sosit, fraţii lui s-au plecat şi s-au aruncat cu faţa la pământ, astfel visul său (37:7). El a fost copleşit de emoţie în timp ce afla veşti despre familie şi l-a întâlnit pe Beniamin. La petrecere, el a mâncat singur: cei unsprezece fraţi au fost serviţi separat; egiptenii, la fel, au mâncat separat. Mirarea fraţilor a fost mare când au constatat că fuseseră aşezaţi la masă în funcţie de vârstă. Cum putea cineva din Egipt să ştie ordinea în care se născuseră? Beniamin a avut parte de un tratament special, fiind fratele plin al lui Iosif.

Când fraţii au plecat spre Canaan, Iosif a poruncit unui slujitor să ascundă cupa lui de argint în sacul lui Beniamin. Nu era numai o cupă din care bea, ci aceea de care se slujea pentru ghicit - probabil o referire la tălmăcirea viselor.

Mai târziu, poporului lui Dumnezeu i s-a interzis - să practice ghicitul - (Deuteronom 18:10-12). Dar chiar şi în vremea aceea este puţin probabil ca Iosif să fi practicat formele egiptene de prezicere a viitorului. Intuiţia lui şi clarviziunea proveneau de la Domnul, dar probabil folosind cupa ca recuzită, el a vrut să confirme în minţile fraţilor săi că el era egiptean. După aceea, când fraţii lui Iosif au fost acuzaţi de furtul cupei, ei au pledat pentru nevinovăţia lor, oferind în mod pripit viaţa oricăruia dintre ei care ar fi fost găsit cu obiectul în sac. Intendentul lui Iosif a fost de acord ca cel găsit vinovat să devină sclavul lui. Când cupa a fost găsită în sacul lui Beniamin, fraţii s-au simţit zdrobiţi şi s-au întors în cetate.

După ce Iosif le-a adus reproşuri, Iuda a propus ca ei toţi să devină sclavii lui, dar Iosif a răspuns că Beniamin este de ajuns, ceilalţi putând să se întoarcă, acasă. Iosif a pus la cale această înscenare pentru a-i face să recunoască vinovăţia lor. George Williams scrie:

„A procedat aşa pentru a le aduce aminte de păcatul lor, pentru a-i face să mărturisească cu gura lor. Detenţia lui Simeon şi apoi aceea a lui Beniamin, au fost plănuite cu dibăcie pentru a afla dacă mai sunt indiferenţi la strigătele unui frate în detenţie şi la lacrimile unui tată zdrobii. Planul i-a reuşit admirabil; asprimea şi bunătatea lui i-au neliniştit pe fraţii săi: bunătatea lui i-a dus la pocăinţă.”

Întreaga scenă anticipează acea zi când rămăşiţa lui Israel îşi va recunoaşte vina cu privire la răstignirea Domnului Isus şi-L va boci cum boceşte cineva pe unicul său fiu (Zaharia 12:10).

Iuda a stat lângă Iosif şi i-a prezentat o recapitulare detaliată a implicării lui Beniamin - cum Iosif a cerul prezenţa mezinului, cum tatăl lor, încă îndurerat de pierderea unui fiu, a fost împotriva plecării lui Beniamin şi cum Iuda s-a oferit pe sine ca garanţie pentru siguranţa fratelui său mai mic. Iuda a spus că tatăl lor va muri dacă se vor întoarce fără Beniamin, aşa că se oferea să rămână el ca sclav în locul acestuia.

Ce transformare uriaşă avusese loc în Iuda! În capitolul 37 l-a vândut fără milă pe Iosif pentru bani, fără să-i pese de durerea tatălui său. În capitolul 38 a fost implicat în înşelăciune şi imoralitate. Dar Dumnezeu a lucrat în inima lui, astfel încât în capitolul 43 el devine garant pentru Beniamin. Acum, în capitolul 44 îşi descarcă inima, încercând să medieze în favoarea fratelui său, oferindu-se ca sclav în locul lui, astfel încât pierderea lui Beniamin să nu provoace o durere insuportabilă tatălui său. De la a-şi vinde fratele ca sclav până la a deveni sclav în locul fratelui său; de la indiferenţa faţă de durerea tatălui său până la sacrificiu de sine - iată progresul harului lui Dumnezeu în viaţa lui Iuda!

7. Iosif se descoperă fraţilor săi (cap. 45)

Într-una din cele mai mişcătoare scene din Biblie, Iosif a poruncit slujitorilor lui să iasă afară din cameră în timp ce, cu o enormă descărcare emoţională, el şi-a dezvăluit identitatea fraţilor săi. Le-a spus sa nu se întristeze de felul în care s-au purtat cu el odinioară, fiindcă Domnul întorse-se tot răul spre bine.

Li s-a spus să-şi aducă tatăl, toată averea şi familiile în ţinutul Gosen, din Egipt, urmând să petreacă acolo restul celor cinci ani de foamete. „Spuneţi-i tatălui meu despre toată slava pe care o am în Egipt" - o poruncă pe care şi noi o putem îndeplini când repetăm înaintea Domnului despre gloria Fiului Său. Izvoarele adânci ale lacrimilor s-au deschis când Iosif l-a îmbrăţişat pe Beniamin şi apoi i-a sărutat pe toţi ceilalţi fraţi ai săi.

Aceasta este o fericită anticipare a bucuriei care-i aşteaptă pe israeliţi când Cristosul Calvarului li Se va arăta şi li se va dezvălui ca Mesia şi Regele lor.

Când Faraon a auzit ce se întâmplă, le-a spus fraţilor lui Iosif să-şi aducă tatăl şi familiile din Canaan, dar fără să se obosească şi cu piesele grele de mobilier şi alte bunuri, fiindcă el le va da tot ce vor avea nevoie. Deci, s-au întors cu căruţele dăruite de faraon şi cu frumoasele veşminte, animale şi provizii din partea lui Iosif. Beniamin a primit un dar de bani şi o haină deosebită. Temându-se ca fraţii lui s-ar putea acuza reciproc pentru vinovăţia lor de a-l fi maltratat cu ani în urmă, Iosif i-a avertizat să nu se certe în drum spre casă.

Ajungând acasă, i-au spus veştile lui Iacov. La început, acesta a fost copleşit. Era prea mult; nu venea să creadă. Dar când i s-a povestit toate amănuntele şi a văzut carele încărcate, şi-a dat seama ca era adevărat - Iosif încă trăia şi se vor întâlni din nou!

Iosif îl menţionează pe tatăl său de cinci ori în acest capitol. Aceasta dezvăluie asemănarea lui cu Cristos, în afară de iertarea gratuită dăruită fraţilor săi. Dragostea Domnului nostru pentru Tatăl Său şi dorinţa Lui de a face voia Tatălui L-au adus în lume pentru a-l răscumpăra pe omul căzut. Dragostea lui Iosif pentru Iacov nu este decât o umbră palidă a acelei iubiri.

8. Reîntregirea familiei lui Iosif (cap.46)

În drum spre Egipt, Israel a oprit caravana la istorica localitate Beerşeba pentru a se închina Dumnezeului tatălui său, Isaac. Acesta fusese locul unde Dumnezeu i-a apărut lui Avraam, poruncindu-i să-l aducă pe Isaac ca jertfă (21:31-22:2). Era de asemenea locul unde Domnul îi apăruse lui Isaac (26:23, 24). Acum i se arată lui Iacov pentru a-l încuraja. Aceasta este ultima din cele şapte apariţii ale Domnului din viaţa lui Iacov. A doua promisiune din versetul 4 pare să indice faptul că Iacov avea să se întoarcă în Canaan. De fapt, evident, el a murit în Egipt. Dar promisiunea s-a împlinit în două feluri. Trupul său a fost dus înapoi în Canaan pentru a fi îngropat şi, şi într-o privinţă, el s-a întors de asemenea când descendenţii săi s-au întors pe vremea lui Iosua. Sintagma „Iosif îţi va închide pleoapele" i-a prezis o moarte paşnică. Atkinson explică minunat această sintagmă:

„Iosif avea să-i închidă tatălui său ochii la moartea acestuia, fiind alături de el. Observaţi promisiunea personală făcută cu tandreţe lui Iacov, drept compensaţie pentru anii îndelungaţi de durere şi jale, când el credea ca l-a pierdut pe Iosif. Dumnezeu se îngrijeşte de nevoile personale ale slujitorilor Săi (1Petru 5:7).”

Şi astfel Iacov a ajuns în Egipt cu toţi urmaşii, vitele şi averile sale personale.

În versetele 8-27 avem lista lui Iacov şi a tuturor fiilor săi. Erau şaizeci şi şase de membri de familie (versetul 26) care au venit cu Iacov în Egipt. Trebuie să recunoaştem că dificultăţi de reconciliere a acestei cifre cu cei şaptezeci din versetul 27 şi din Exod 1:5, precum şi cu cei şaptezeci şi cinci din Fapte 7:14. Cea mai plauzibilă explicaţie este că numărul de urmaşi creşte, de la descendenţi în linie directă la cercuri mai largi ale familiei.

Memorabila întâlnire dintre Israel şi Iosif a avut loc în Gosen, pământul cel mai fertil din Egipt, lângă delta Nilului. Iacov şi fiii săi au preferat să stea acolo, fiindcă acea regiune poseda cele mai bune păşuni pentru turmele lor. Au căzut de acord să-i spună lui Faraon că sunt păstori. Şi fiindcă păstorii erau dispreţuiţi de către egipteni, Faraon îi va lăsa să locuiască în Gosen, departe de palatul regal. Acolo erau izolaţi de amestecul social cu egiptenii, întâi datorită naţionalităţii lor (43:32) şi apoi datorită ocupaţiei lor. Dumnezeu i-a lăsat în acest incubator până ce au devenit o naţiune puternică, în stare să stăpânească ţara pe care le-o promisese strămoşilor lor.

9. Familia lui Iosif în Egipt (cap. 47)

Când cinci din fraţii lui Iosif i-au spus lui Faraon că sunt păstori, el a reacţionat după cum se aşteptau, spunându-le să se aşeze în regiunea păşunilor bogate din Gosen. Iar lui Iosif i-a spus să găsească oameni competenţi dintre rudele sale care să păstorească şi turmele regale.

Iosif a aranjat ca tatăl său, ce avea deja o sută treizeci de ani, să-i fie prezentat lui Faraon. Faptul că Iacov l-a binecuvântat pe Faraon înseamnă că acest evreu obscur şi bătrân era mai mare decât monarhul Egiptului, fiindcă cel mai mic este binecuvântat de către cel mai mare (Evrei 7:7). Iacov a spus că zilele lui fuseseră puţine şi rele. De fapt, el îşi atrăsese singur cea mai mare parte a răului asupra sa. Iosif şi-a aşezat familia în cea mai bună parte a Egiptului şi le-a pus la dispoziţie tot ce au avut nevoie. Viaţa lor a fost cu adevărat îmbelşugată.

Când egiptenii şi canaaniţii şi-au cheltuit toţi banii pe mâncare, Iosif a acceptat ca aceştia să plătească în vite. Apoi, mai târziu, el a cumpărat tot pământul, cu excepţia celui care aparţinea preoţilor egipteni; le-a dat oamenilor sămânţă pentru a semăna cereale şi le-a luat o cincime din recoltă pentru a plăti chiria pământului - un aranjament foarte echitabil.

Pe când se apropia de sfârşitul vieţii, Israel l-a pus pe Iosif să promită că îl va înmormânta în Canaan. Apoi s-a aplecat pe marginea patului sau ,,în vârful toiagului său" (Evrei 11:21). De fapt, aceleaşi consoane ebraice pot însemna ,,pat" sau „toiag", în funcţie de vocalele adăugate. Textul tradiţional ebraic foloseşte cuvântul pat, dar aici Septuaginta. citând pasajul din Evrei, spune „toiag". Kidner comentează:

„În timp ce amândouă versiunile utilizează cuvântul „pat" în 48:2, vorbind despre ultimele clipe ale lui Iacov (cf. 48:1), adevăratul sens ar putea fi „toiag". Ar fi obiectul potrivit pentru a simboliza peregrinarea lui (cf. cuvintele lui de recunoştinţă din 32:10), vrednică de importanţii pe care o primeşte în pasajul din Noul Testament.”

Şi astfel, fostul înşelător îşi sfârşea viaţa într-un act de închinare. El este singurul erou din Evrei 11 lăudat ca închinător. El parcursese un drum lung, prin harul lui Dumnezeu, iar acum era pe punctul de a părăsi scena vieţii pământeşti într-o aură de slavă.

10. Binecuvântarea fiilor lui Iosif de către Iacov (cap. 48)

Când Iosif a aflat că tatăl său este bolnav, .s-a grăbit să-i duca pe fiii lui, Manase şi Efraim, la patul lui. Patriarhul muribund: s-a ridicat în capul oaselor şi i-a adoptat pe cei doi nepoţi ca fii ai săi. Făcând acest lucru, el a aranjat atribuirea unei părţi duble din pământul Canaanului tribului lui Iosif când urma să fie împărţit între triburi după intrarea în Canaan. Iosif a primit, deci, dreptul de întâi născut în ceea ce priveşte pământul. Orice urmaş născut lui Iosif după el urma să fie al lui Iosif, nu al lui Iacov, şi urma să locuiască în teritoriile alocate lui Efraim sau Manase. Versetul 7 explică de ce a vrut Iacov să-i adopte pe fiii lui Iosif. Ei erau nepoţii nevestei sale preaiubite, Rahela, care murise în opinia lui la o vârstă atât de fragedă.

Apoi Iacov i-a binecuvântat pe nepoţi, dându-i lui Efraim, care era mai tânăr, dreptul de întâi născut. Iosif a încercat să corecteze acest lucru în favoarea lui Manase, adevăratul întâi născut, dar Iacov a spus că a făcut acest lucru intenţionat. Ce amintiri trebuie să-i fi trecut prin minte în timp ce, prin credinţă, îl binecuvânta pe cel mai tânăr din fiii lui Iosif! Cu mulţi ani în urmă, tatăl lui îl binecuvântase fără să ştie că este el, cel mai tânăr. Acum el îl binecuvânta pe cel mai tânăr, dar în cunoştinţă de cauză, fiindcă era în legătură cu Dumnezeu, care ţine în mână viitorul. Israel a avut credinţa că descendenţii lui se vor întoarce într-o zi în Pământul Făgăduinţei. Iacov i-a dat lui Iosif versantul unui munte pe care l-a capturat de la amoriţi. Poate că asta se referă la zona în care se afla fântâna, cunoscută sub numele de „fântâna lui Iacov" (Ioan 4:5).

11. Profeţiile lui Iacov cu privire la fiii săi (cap. 49)

Ultimele cuvinte ale lui Iacov au fost atât o profeţie, (versetul 1) cât şi o binecuvântare (versetul 28).

Ruben, ca întâi născut, a reprezentat începutul puterii bărbăteşti a tatălui, deţinând locul puterii şi al demnităţii. Dreptul de întâi născut, cu partea dublă pe care o implica, îi aparţinea. Dar el pierduse această întâietate, fiindcă clocotise cu patimă neagră şi păcătuise cu Bilha, concubina tatălui său (35:22).

Fiindcă aceşti fraţi i-au ucis cu cruzime pe oamenii din Sihem şi au tăiat vinele taurilor, Simeon şi Levi aveau să fie împrăştiaţi în Iacov şi risipiţi în Israel. Deja pe vremea celui de-al doilea recensământ (Numeri 26), acestea au ajuns cele mai mici dintre triburi. Această împrăştiere s-a împlinit, de asemenea, când tribul lui Simeon a fost absorbit în mare parte de Iuda (Iosua 19:1-9), iar tribului lui Levi i s-au repartizat patruzeci şi opt de cetăţi în toată ţara. Iacov a blestemat cruda lor înşelătorie, dar nu şi membrii acestor triburi.

Iuda (însemnând laudă) va fi lăudat şi respectat de fraţii lui datorită victoriilor sale asupra duşmanilor. Este asemănat cu un leu care se duce să-şi prindă prada, apoi se întoarce la binemeritata odihnă pe care nimeni nu îndrăzneşte să i-o deranjeze. Aşa cum Iosif a moştenit dreptul întâiului născut cu privire la teritoriu, tot aşa Iuda l-a moştenit cu privire la conducere. Domnia va rămâne în acest trib până când va veni Silo (Mesia), şi în El ea va rămâne veşnică. Poporul Lui i se va supune de bunăvoie în zilele puterii Lui. Sensul numelui , Şilo" este obscur, Unii au sugerat ca sensuri: Prinţul păcii. Linişte, Sămânţă (a lui Iuda), Urmaşul, Cel căruia îi aparţine (Ezechel 21:27).

Zabulon se va bucura de prosperitate prin comerţul maritim. Fiindcă teritoriul lui în vremea Vechiului Testament se afla în interiorul ţării, această profeţie poate avea în vedere Mileniul.

Isahar este asemuit cu un măgar puternic, aşa de mulţumit să se odihnească pe păşunile bogate, încât nu doreşte să lupte pentru independenţă, deci va deveni supus sub jugul duşmanului.

Dan, conform cu numele pe care-l are, se va ocupa de judecarea oamenilor. Versetul 17 este dificil. Poate face aluzie la introducerea idolatriei de către acest trib, ceea ce a dus la căderea naţiunii (Judecatori 18:30,31). Mulţi cred că este o referire voalată la venirea lui Anticrist, care va ieşi din Dan şi că de aceea tribul nu este menţionat în 1Cronici 2:3-8:40 şi Apocalipsa 7:3-8. În versetul 18, Iacov introduce o rugăciune pentru eliberarea poporului său de duşmani sau pentru propria eliberare.

Gad, neprotejat în teritoriul său la est de Iordan, va fi supus deselor invazii inamice. Dar tribul va distruge trupele duşmane.

Din fericire pentru Aşer (fericit), va avea teren fertil pentru agricultură, ce va produce bucate alese, demne de un rege.

Neftali este asemănat cu o căprioară care a fost eliberată din ţarc. Sare cu viteză mare ducând vestea cea bună. Toţi ucenicii, în afara trădătorului, proveneau din Neftali şi o mare parte din lucrarea Domnului s-a desfăşurat acolo (Matei 4:13-36).

Cuprinzând teritoriile lui Efraim şi Mânase Iosif este o creangă plină de rod, trimiţând binecuvântări departe peste propria-i graniţă. A fost obiectul ostilităţii şi al invidiei, dar nu s-a lăsat, fiindcă a primit putere de la Dumnezeul Cel Atotputernic al lui Iacov - Cel din care vine Păstorul, Piatra Israelului (adică Mesia), Dumnezeu îi binecuvântează pe Iosif cu ploaie abundentă, fântâni, râuri şi urmaşi numeroşi. Iacov smerit, simte că a fost binecuvântat mai mult decât strămoşii lui. Acum doreşte ca astfel de binecuvântări să aibă şi Iosif, cel care a fost despărţit de fraţii lui.

Beniamin, trib de războinici, va lupta încontinuu şi va împărţi prada. Cineva a spus că Beniamin s-a dovedit cel mai curajos şi mai războinic dintre triburi.

În încheiere, Iacov şi-a instruit fiii să-l îngroape în peştera Macpela, lângă casa lui din Hebron, mormântul lui Avraam şi Sara, Isaac, Rebeca şi Lea. Apoi ,,şi-a tras picioarele în pat, şi-a dat duhul şi a fost adăugat la poporul său."

12. Moartea lui Iacov şi apoi a lui Iosif în Egipt (cap. 50)

Chiar şi egiptenii l-au plâns şaptezeci de zile pe Iacov. Trupul său a fost îmbălsămat de către medicii curţii. Apoi Faraon i-a dat permisiunea lui Iosif să ducă trupul tatălui său în Canaan, cu o mare procesiune de curteni, rude şi slujitori. S-au oprit la est de Iordan şi au plâns şapte zile aşa de tare încât canaaniţii au pus numele locului Abel Miţraim, valea (sau jalea) Egiptului. După înmormântarea lui Iacov în peştera Macpela, la Hebron, Iosif şi alaiul său s-au întors în Egipt.

Acum, după ce Iacov a murit, fraţii săi s-au temut că el va dori să se răzbune pe ei. Ei i-au trimis vorbă, susţinând că tatăl lor Iacov ar fi lăsat poruncă sa fie iertaţi de către Iosif. Iosif a negat orice intenţie de răzbunare sau judecată, acestea fiind o prerogativă a lui Dumnezeu. Le-a liniştit temerile cu memorabilele cuvinte: „Voi, negreşit, voi v-aţi gândit să-mi faceţi rău, dar Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca să împlinească ceea ce se vede azi, şi anume să scape viaţa unui popor în mare număr."

Iosif a fost, pare-se, primul dintre copiii lui Iacov care a murit. Acest lucru s-a întâmplat la cincizeci şi patru de ani după moartea tatălui său. Credinţa lui că Dumnezeu va duce poporul Israel înapoi în Canaan este elogiată în Evrei 11:22. El a lăsat cu limba de moarte ca oasele să-i fie îngropate în acei pământ.

S-a subliniat că Geneza se deschide cu creaţia perfectă a lui Dumnezeu şi se încheie cu un sicriu în Egipt. Este o carte a biografiilor. În timp ce două capitole sunt dedicate relatării creării cerului şi pământului, patruzeci şi opt de capitole se ocupă, în principal, de vieţile unor bărbaţi şi femei. Dumnezeu este interesat în primul rând de oameni. Ce mângâiere şi provocare pentru cei ce îl cunosc!

clickbible.org